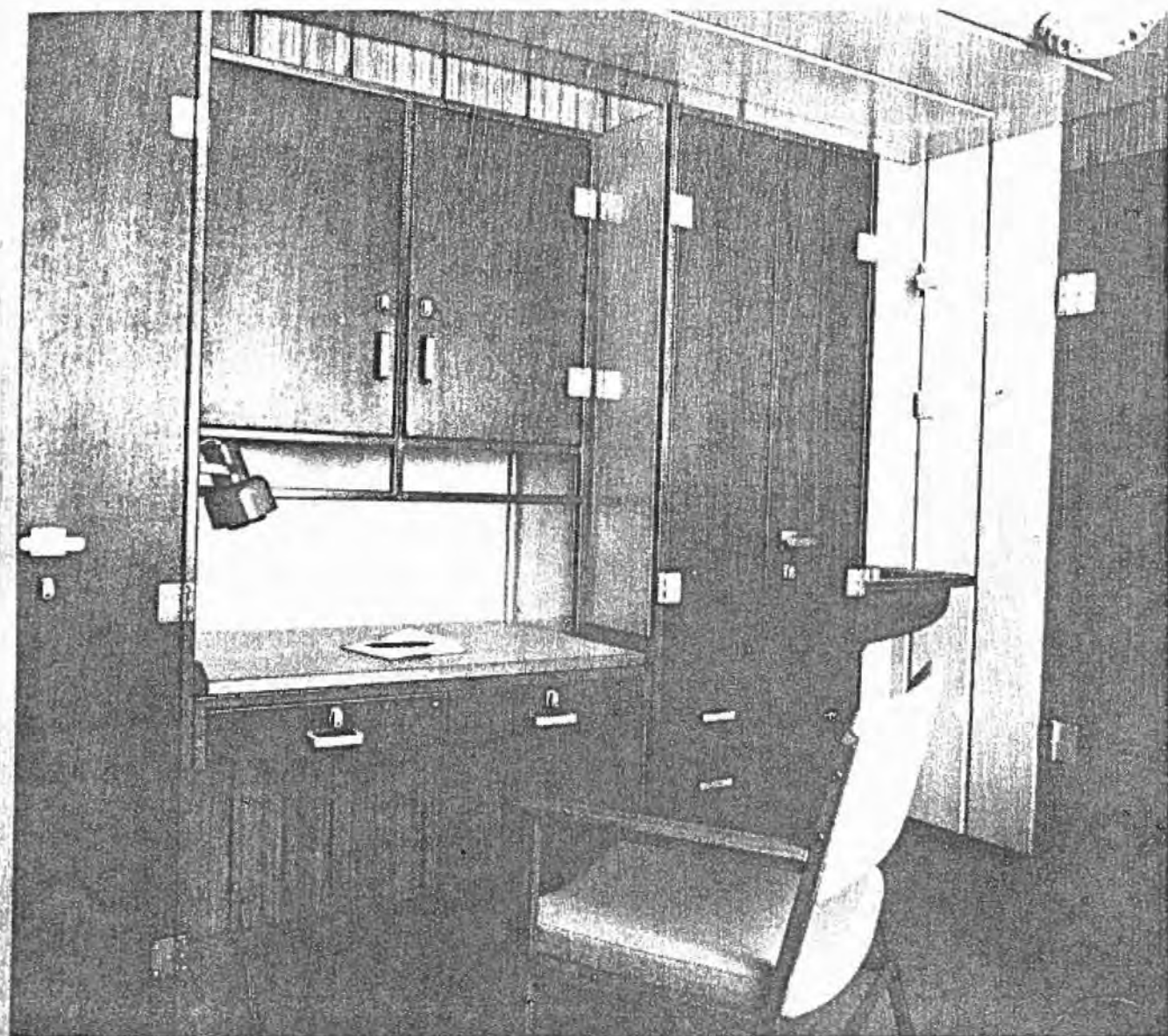

SØVÆRNS- ORIENTERING

Ny aptering i inspektionsskibene

Torsdag den 17. august gik inspektionsskibet INGOLF på prøvetur efter fuldført hovedeftersyn på Orlogsværftet.

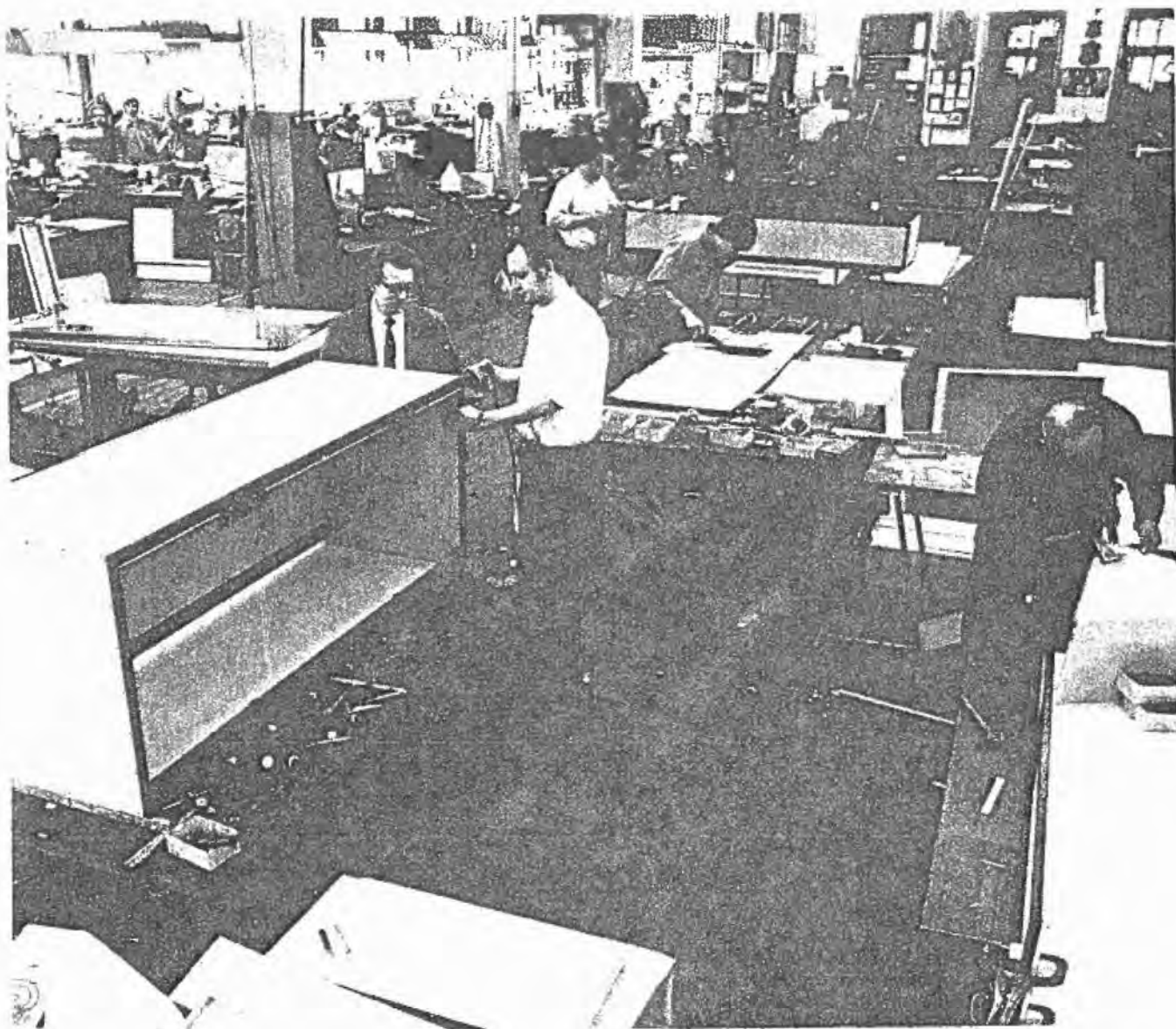
Foruden de normale arbejder, der indgår i et sådant eftersyn, havde Søværnets Materielkommando af sundhedsmæssige hensyn besluttet at flytte den agterste mandskabsbanjer frem i skibet, til det tidli-

gere lastrum, og indrette et lastrum i agterbanjeren. Det var især et meget højt støvniveau stammende fra drivskruen samt vanskelige opvarmingsmuligheder, der begrundede flytningen frem i skibet.

Da inventaret endvidere var stærkt slidt efter 10 års intensiv brug, blev det besluttet at indbygge en ny mandskabsaptering, der er udviklet ved Orlogsværftet i nært samarbejde med Søværnets Materielkommando.

Det forbedrede udseende af møblerne i den nye 1970 standard skyldes primært, at der er taget et helt nyt materiale i brug, nemlig plastic coated stålplade. Dette materiale er forsynet med en færdig overflade fra stålværket og fremtræder i Søværnets apteringsstandard i en lys og en mørkere træstruktur.

For mandskabsaptingen, der i INGOLF er opdelt i 2 stk. 12-, 2

stk. 10- og 1 stk. 8-mandsbanjer, omfatter den nye 1970 standard følgende: Faste køjer i 2 lag med 2 skuffer under. Klæde- og rekvisitskab med plads til såvel uniform som civilt tøj, fælles skabe til sætøj o.l., fælles henstuvningsrum og garnering på alle lodrette flader, udført med laminat eller coated stålplade med et udseende som lyst naturtræ. Inventar udføres af coated stålplade med træmønstre på fronten og ensfarvet lys grå på siderne.

En tilsvarende ændring og nyindretning af mandskabsapteringen er planlagt udført i HVIDBJØRNEN, når dette skib kommer til eftersyn ved Orlogsværftet den 15. oktober 1972.

Apteringsstandard 1970 omfatter naturligvis også lukafapteringen, hvor møbler og garnering er udført i det nye materiale: coated stålplade med træstruktur. Et lukaf i VEDDEREN blev i JUL 1971 udstyret med garnering og møbler i 1970 standarden og virker p.t. som fuld skalaforsøg. På Orlogsværftet er opstillet en apteringsmodel bestående af et banjer afsnit og et lukaf. Et messeafsnit udført i 1970 standarden er under forberedelse.

Torsdag den 27. juli inspicerede Chefen for Søværnet ledsaget af stabschefen den nye mandskabsaptering i INGOLF og besøgte samtidig Orlogsværftets apteringsmodel.

(OLV)

EF-møde på VEDDEREN

Inspektionsskibet VEDDEREN har afsluttet 3 måneders stations- og fiskeriinspektionstjeneste ved Færøerne og tilbringer nu nogle uger på Holmen inden afgang til Grønland.

Ind imellem skibets normale opgaver i færøske farvand har der været tid til et flådebesøg i Bergen, der blev begunstiget af strålende sol og dansk sommervarme i de 3 dage besøget varede.

Den 1. august sejlede fiskeriminister Chr. Thomsen ledsaget af rigsombudsmanden med skibet fra Sørvåg til Thorshavn i forbindelse med den nordiske fiskerikongres og inden hjemrejsen var lagmand Atli Dam og lagtingsmedlem Eli Nolsøe ombord og kunne orientere lidt om forhandlingerne på Island om den nye fiskerigrænse.

Der har også været mulighed for at arrangere en velfærdstur for 35 befalingsmænd og menige fra Flyvestation Mørkedal og endelig blev 9. klasse fra Søndre Skole i Køge en oplevelse rigere efter sejlads i

frisk vejr fra Skålefjord til Sandø.

Den sidste aften på Færøerne afholdtes en EF-diskussion, hvor et panel af menige med 3 "for" og 3 "imod" forsvarede deres synspunkter og besvarede spørgsmål. Diskussionen var optakt til, at skibets besætning må stemme pr. brev inden afrejsen til Grønland.

(VDRN)

MAS - en vigtig NATO-virksomhed

Selvom det i MAS (Military Agency for Standardization/Bureau Militaire de Standardisation) permanent tjenstgørende personel af Søværnet kun udgøres af en mand, er der måske grund til, også af hensyn til den betydelige indsats, der gennem årene er ydet af Søværnets MAS-kontor i København som medlem af MAS Naval Board, at forsøge en kortfattet redegørelse for MAS' virksomhed. For den, der måtte interessere sig for en mere detaljeret fremstilling, henvises til maj-nummeret af Militært Tidsskrift.

Med ordet "permanent" sigtes til den tidsmæssigt begrænsede besættelse af en af de 19 internationale stillinger i MAS, nemlig formandsposten. De øvrige er p.t. fordelt på amerikanske (5), engelske (4), belgiske (4), hollandske (2), canadiske (1), italienske (1) og tyske (1) officerer.

MAS, der nu er placeret sammen med den internationale militære NATO-stab (JMS) i Evere i Brüssels østlige udkant, var fra sin oprettelse i 1951 og til januar 1970 i London. MAS er et direkte under militærkomiteen virkende militært organ, hvis primære opgave er at formidle og fremme NATO-styrkernes muligheder for operativt samvirke.

Standardisering, der som alt NATO-samarbejde må bygge på frivillighedsprincippet, søges opnået gennem standardiseringsoverenskomster mellem de NATO-lande, der råder over militære styrker, de såkaldte STANAGs (Standardization agreements). Disse kan udover udstyr og fremgangsmåder også dække anvendelsen af allierede publikationer, vel den side af MAS virksomhed, der er almindeligst kendt i Søværnet.

Alle taktiske publikationer er blevet til i arbejdsgrupper under MAS, mens de tilsvarende indenfor kommunikationssektoren formidles af den dermed beskæftigede afdeling af JMS, idet dog deres udsendelse er et MAS-anliggende.

Publikationerne holdes stort set alle til dato af særlige "kusto-

der", der pr. korrespondance holdes underrettet om forslag til forbedringer og forelægger udkast til disse for de pågældende arbejdsgrupper, der mødes ca. en gang årligt i Brüssel eller andet sted. Indstillinger herfra godkendes af de respektive værns "boards" ved disses månedlige møder, hvori deltager repræsentanter fra 13 NATO-lande (Luxemburg, der repræsenteres af Belgien, og Island, der ikke har militære styrker, undtaget). På disse møder behandles alle de pågældende værns standardiseringssager, idet alle nationale værns-mæssige uoverensstemmelser såvidt muligt skal være klaret inden.

Inden for sit samlede område har MAS ca. 540 Stanags og ca. 90 allierede publikationer under tilsyn. Der arbejdes fortsat med at indtage nye områder under standardiseringen efter forslag fra nationer, NATO-kommandoer eller efter MAS' eget initiativ. Nye problemer behandles enten i den arbejdsgruppe, hvor det ifølge sin natur, henhører eller der oprettes en helt ny arbejdsgruppe.

Prioriteringen af arbejdet foreslås af MAS, efter at være forhandlet med de overordnede NATO-kommandoer, til militærkomiteens godkendelse i tilknytning til den til denne afgivne årlige rapport.

Et væsentligt bidrag til at skabe grundlag for meningsfulde drøftelser i arbejdsgrupperne og andetsteds indenfor NATO ydes af terminologikoordinatoren, hvis opgave er at redigere og årligt udgive AAP-6 "The NATO glossary of military terms and definitions" på fransk og engelsk, idet det bør bemærkes, at Frankrig, bortset fra posterne i MAS militære stab, deltager fuldt ud i standardiseringsarbejdet.

Det skal endelig anføres, at materielstandardisering på længere sigt ikke er et MAS-anliggende, men påhviler "the Conference of National Armament Directors" (CNAD), hvis NADREP's arbejder i tilknytning til det civile NATO-sekretariats "Defence Support Division".

Dansk NADREP er p.t. kommandørkaptajn P.Wessel-Tolvig.

(MAS)

Vesttysk syn på Sovjet-flåden

I forbindelse med den voksende sovjetiske flådeaktivitet på verdenshavene og formodningerne om, at russerne i Sortehavet er ved at bygge et hangarskib, har det vesttyske tidsskrift "Soldat und Technik" haft et interview med Chefen for den Vesttyske marine. Viceadmiral Kühnle udtaler heri blandt andet:

De sovjetiske søstridskræfter optræder i dag i stigende antal på

alle verdenshave, der før traditionelt blev regnet for vestlige sømagters interesseområder. Den sovjetiske ledelse har længe erkendt, at status quo for landfronten i Central-Europa kun kan ændres gennem en storkrig. Derfor forsøger de på NATO-Europa's flanker og på områder i den tredje verden at ændre status quo til fordel for Sovjetunionen. Hertil er den sovjetiske flåde fremragende egnet. Den er konstant tilstede i Det Indiske Ocean, Middelhavet, ved den afrikanske vestkyst og det Karibiske Hav såvel som ved NATO's nordflanke. Den sovjetiske marines aktiviteter tiltager også i andre havområder og bliver suppleret gennem den centralt ledede statslige handels-, fiske- og forskningsskibe.

Forudsætningen for denne strategi er Sovjetunionens til enhver tid uhindrede adgang til verdenshavene; de må derfor tilstræbe en vidtgående kontrol med de randhave, der ligger ud for deres udgangsbaser. Disse bestræbelser kommer især klart til udtryk i Nordsø- og Østersøområdet. Den sovjetiske Østersøflåde er, bortset fra enheder der er forudbestemt til indsats på det åbne hav, på fortræffelig vis velegnet til indsats i et randhav, med sine maritime flystyrker, sine hurtigt bevægelige luftlandsætningsstyrker og sine store amfibiestyrker. Den sovjetiske Østersøflåde kan endvidere forstærkes med enheder fra Polen og Øst-Tyskland ved løsning af en sådan opgave.

Søstridskræfter er mobile; dele af Sovjetunionens Nordlige Flåde kan til enhver tid influere på områderne i Nordsøen og Skagerrak. Warszawa-Pagten besidder med disse styrker en betragtelig kvalitativ og kvantitativ overlegenhed overfor de vesttyske og danske sø- og luftstridskræfter. Denne underlegenhed ser det ud til at Østblokken vil udnytte gennem opnåelse af øget politisk indflydelse på de lande, der støder op til Østersøens adgangsveje. Det påhviler derfor os i fællesskab med de andre værn og allierede at opretholde den nødvendige grad af afskrækkelse, også i dette område, og dermed troværdigheden af vort forsvar.

(MST)

Indland kort

Forsvarets Dag på Bornholm holdes den 10. september. Fra Søværnet deltager tamburkorpsen, udstillingen og Kvindeligt Marinekorps musikkorps. Desuden bliver der besøg af ministrygerne SÆLVIG og SANDVIG.

I årets første kvartal har Grønland fået usædvanlig store mængder sne. Grønlands Kommandos vejrtjeneste målte 572 mm nedbør mod 211 mm i samme periode året før. Den 17. februar faldt der 62 mm nedbør i løbet af tre timer.

Inspektionsskibet VEDDEREN har lanceret en god ide, nemlig et duplikeret fællesbrev, der skildrer skibets oplevelser i den forløbne sommer. Brevet er sendt til alle besætningsmedlemmernes pårørende.

Søværnets operative Kommando iværksatte i årets første halvdel 114 søredningsaktioner, det hidtil næsthøjeste antal. De foregående halvår var antallet følgende: 1971 - 99, 1970 - 100, 1969 - 136, 1968 - 112, 1967 - 49 og 1966 - 31 aktioner.

Inspektionskutteren MALLEMUKKEN har holdt selskab om bord for børnene i bygden Augpilagtoq i Prins Christianssund. Kutteren har også besøgt øen Unartoq, hvor besætningen badede i de 33 grader varme kilder.

Chefen for Flådestation Korsør, kommandør E.Wolfhagen, har orienteret både civilt og militært personel om beskæftigelsessituationen på flådestationen. Baggrunden var den seneste tids forlydender om indskrænkninger i Søværnet og specielt ved flådestationerne.

Folk- og Værn-udvalget har sendt en tak til Søværnet efter dets sejlads med minelæggeren FALSTER. Det hedder, at medlemmerne har fået en bedre baggrund for udvalgets overvejelser og afgørelser.

Udland kort

Det britiske kongeskib BRITANNIA er gået til Portsmouth for et omfattende 10 måneders-eftersyn. Beboelser m.m. for besætningen skal moderniseres for 1,7 mill. pund. Siden søsætningen i 1954 har skibet sejlet 450.000 sømil.

Et skibsværft i Leningrad forbereder bygningen af en serie isbrydertrawlere. Skroget bliver ekstra forstærket, fiskedækket overdækkes, så der kan arbejdes i streng frost, og alle automatiske funktioner kontrolleres fra broen. Den nye skibstype blev foreslået på Comecon-landenes fiskeri-konference i Leningrad.

60 handelsskibe fra flere nationer deltager i NATO-øvelsen "Strong Express" fra 14. til 28. september. De er indkorporeret i øvelsen på grund af Atlanterhavets store betydning som forsyningskilde. Der deltager iøvrigt 250 orlogsskibe og omkring 64.000 mand.

Et nyt britisk radarsystem "Situation Display" har haft verdenspremiere på Frederikshavn-Gøteborg færgerne. Systemet er et kombineret TV- og radarapparat, der giver et virkelighedsbillede af det område, skibet befinder sig i. Alle bevægelige dele i området markeres automatisk, så man med større sikkerhed kan udskille de faste mål.

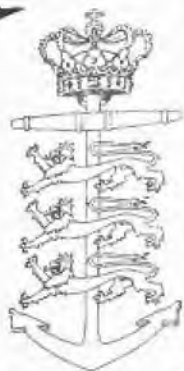
Inden længe vil en dæmning på 11 meters højde afskære den inderste del af den Finske Havbugt ved Leningrad. Den skal kunne beskytte byen mod de lejlighedsvis oversvømmelser, der skyldes højvande i Østersøen fremkaldt af efterårsstorme.

Hvert halve år mødes medlemmerne af det britiske the Admiralty Board til et "think-out"-møde, hvor enhver form for papirer, sager og andre besværligheder er bandlyst. Formålet med mødet - det sidste er netop holdt i Chatham - er at kunne gennemføre en afslappet diskussion om flådens forhold.

E B

E.V. Jørgensen
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS-ORIENTERING

Nyt udstyr til bjærgning af forulykkede...

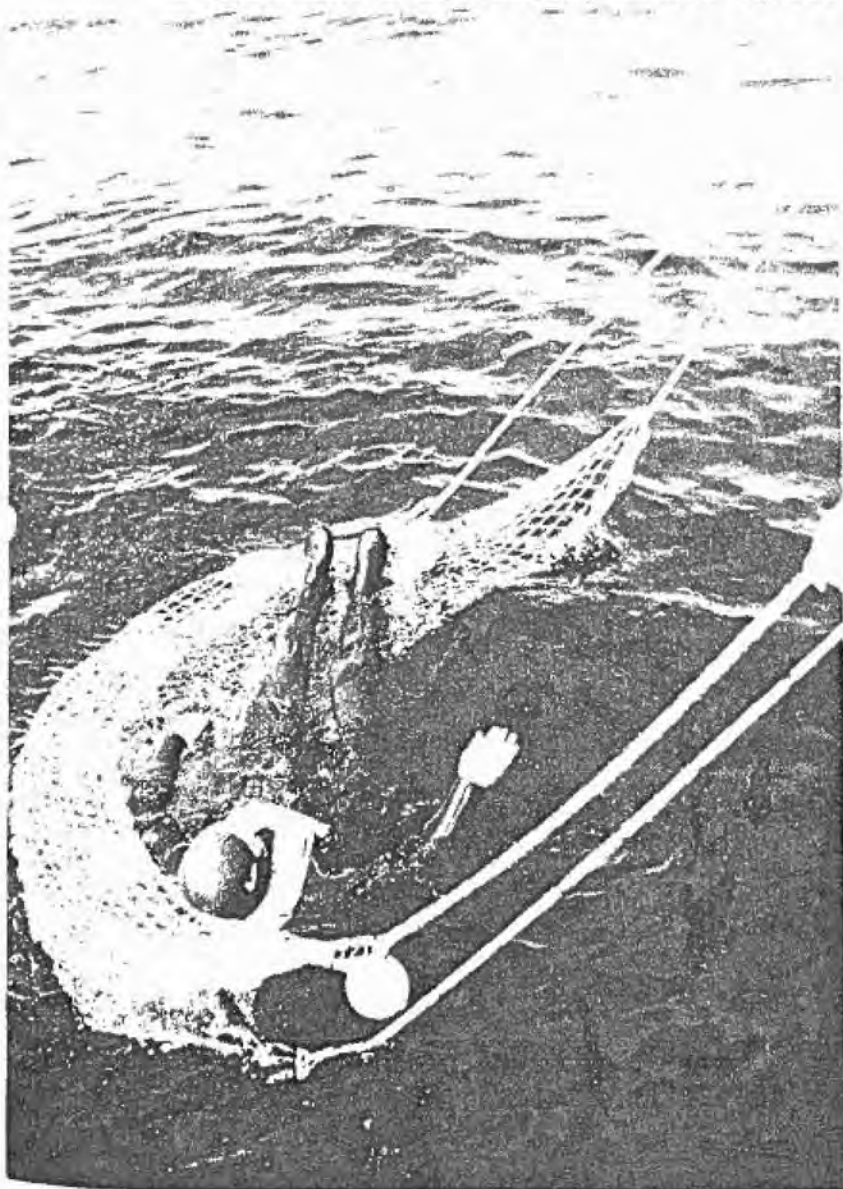
Med baggrund i en række aktuelle hændelser til søs, især flyveulykken i Øresund, hvor et ungarsk rutefly forulykkede sidste efterår, og hvor Søværnet ydede bistand, har Chefen for Forsvarets Lægekorpset, generallæge M.Winge, der tillige er Marinestabslæge, ønsket en forbedring af redningsudstyret. Det overvejes, om der ved flådestationer i København, Korsør og Frederikshavn bør tilvejebringes

særligt udrykningsudstyr, der kan anvendes i sådanne situationer, og som kan betjenes af flådestationernes sanitetspersonel.

Generallægen har pålagt overlæge O.Skensved som flådestationslæge i Frederikshavn at udarbejde forslag til et sådant redningsudstyr. Der er indhentet en lang række oplysninger fra ind- og udland, bl.a. fra redningskorpset, Københavns Brandvæsen m.fl. Overlæge Skensved fortæller her om arbejdet.

Et af de problemer, man har behandlet, er bjærgningen af forulykkede i søen. Problemet deler sig i to:

1) druknede, der befinder sig under vandets overflade, f. eks. indesperrede i et flyvrage, som det var

tilfældet med det ungarske fly.

Falck-Zonen Aarhus har fremstillet et enkelt fungerende net til bjærgning af sådanne forulykkede. Rigspolitiet er interesseret i en bjærgningsmetode, der fastholder den døde stilling i f. eks. maskinen, til senere kriminalistisk oplysende eller identifikationsmæssig brug. Chefen for Søværnets Frømandskorps, orlogskaptajn F.Volke, samarbejder med Rigspolitiet om fremstilling af apparatur til sikring af denne opgave. Dette problem ligger udenfor den opgave, der er stillet Flådestationslægningen i Frederikshavn, men medtages for at belyse baggrunden mere generelt.

2) forulykkede, der befinder sig i vandoverfladen. Det er en kendt sag, at endog ret kortvarigt ophold i danske farvande selv om sommeren kan medføre, at en ellers sund person, der i ulykkesøjeblikket ikke blev tilføjet nogen overlast, i løbet af 5 - 10 minutter bliver så afkølet, at han er helt eller delvis ude af stand til at bruge arme eller ben, d.v.s. ude af stand til selv at medvirke til sin bjærgning. Dette forhold vil også være velkendt fra udtalelser fra besætningerne på redningshelikopterne.

Under bjærgning fra vandoverfladen er den forulykkede, så længe han befinder sig i vandet, ret let at manøvrere med for andre, men han får sin fulde vægt + vægten af vådt tøj, når han hales op af vandet og dermed berøves sin opdrift i vandet. Endvidere kan det ofte være svært at få ordentlig tag i den forulykkede samt at få ham halet op på dækket selv ved et fribord på en halv meter, hvad mange sejlsportsfolk kan tale med om.

Det har været afgørende for den valgte løsning af opgaven, at metoden og grejet skal kunne anvendes af enhver skibsbesætning i Søværnet uden større forudgående træning, at grejet skal være rimelig i pris, at det ikke skal optage væsentlig plads og at det skal kunne anvendes uafhængig af spil eller andre mekaniske hjælpemidler.

Man har valgt at løse opgaven med et net, til hvilket der stilles følgende krav:

- det må være så let, at det kan kastes nogle meter ud fra skibssiden,
- det må ikke trække vand og dermed blive for tungt,
- det må være så kort, at der kan manøvreres fra et mindre skib, hvis lønning er fjernet,
- det skal kunne anvendes fra forskellig fribordshøjde,
- det må have en sådan opdrift, at øverste kant kan holdes flydende vandret i vandoverfladen,
- det skal være så tungt i sin nederste kant, at det efter udsætning stiller sig lodret,
- net og traktove skal være i lyst materiale, så det kan ses i nedsat belysning,
- nederste traktove skal straks kunne identificeres, f. eks. med røde markeringer,
- opdriftsmidler skal være let erkendelige,
- endelig må nettet eller enkeltdele heraf ikke være tungere, end at sandsynlighed for at tilføje den forulykkede skade, såfremt han bliver ramt af nettet under kastet, er rimelig lav.

Det fremstillede net tilgodeser i det væsentlige disse krav, men enkelte kompromisser må dog accepteres.

Fa. Roblon A/S Netnylonfabrik, Frederikshavn, ved direktør E. Ravnsbeck, stillede sig særdeles imødekommende og fremstillede

den første og de følgende modeller ved riggermester Hans Andersen, uden udgift for Søværnet, hverken til materialer eller arbejds løn.

Vore billeder er fra en række forsøg, der har været holdt med nettene dels i Flådestation Frederikshavns havnebassin, dels fra orlogskutteren SAMSØ. Når forsøgene er afsluttet, sendes nettet til Marinestabslægten til nærmere vurdering i sammenhæng med det øvrige udrykningsudstyr.

Bjærgningsnettet vil muligvis også med fordel kunne medgives Flådens skibe på togt og vil således kunne få en videre anvendelse.

(MLG)

Øvelsesskydning med klapsalver

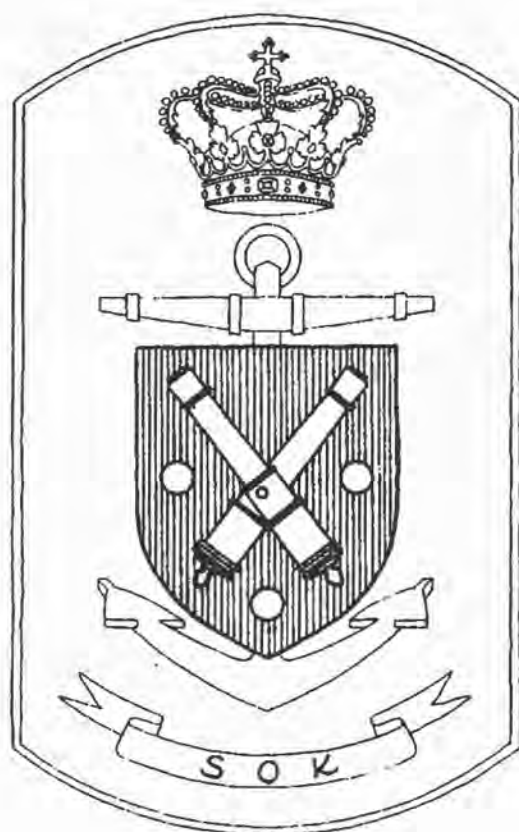
Over 300 lolliker efterkom onsdag d. 30. august chefen for Langelandsforts invitation til at overvære en af fortets øvelsesskydninger set fra målsiden på så nær afstand, som sikkerhedsbestemmelserne tillader. Gennem den lokale presse havde man opfordret alle interesserede til at møde op på et nærmere angivet sted på Lollands sydvestkyst en halv snes kilometer fra Nakskov.

Her var opstillet højttaleranlæg, og over dette gav fortchefen, der i dagens anledning var taget til Lolland, en kort orientering om Langelandsforts opgaver og kapacitet. En radioforbindelse til fortet var koblet til højttaleranlægget. Publikum kunne derfor høre fortets klarmelding, og efter chefens ordre til at begynde skydningen, kunne man følge ordrer og meldinger på fortet. Dertil kom diverse orienterende oplysninger om skudafgang og om foretagne korrektioner. Tilskuerne kunne således selv tælle de 44 sekunders flyvetid til nedslagene i målområdet ud for tilskuerpladsen.

At fortet med sine kanoner på Langeland med stor præcision kan ramme et ganske lille mål ved Lollands kyst 18 km borte kan nok sætte fantasien i sving. Af den pågældende øvelsesskydning 30 skud faldt efter de indledende 2 - 3 salver samtlige nedslag med afvigelse på mindre end 100 m fra målets centrum, og 8 skud var direkte træffere i selve målet, hvis udstrekning kun var 45 m; altså opnåedes en træffeprocent på 27.

Denne opvisning i fortets effektivitet imponerede tydeligvis mange af tilskuerne, der faldt i med klapsalver, da fortchefen sluttede med at takke for den viste interesse. Ydermere lød der, inden man skiltes, mange rosende bemærkninger fra tilskuerne, hvilket naturligvis glædede initiativtagerne fra fortet.

(LFT)

Våbenskjold til Søværnets operative Kommando

Den 18.maj d.å. approberede Hendes Majestæt Dronningen et forslag til våbenskjold for Søværnets operative Kommando, hvorefter fremstilling af skjoldet iværksattes. Under sin inspektion af Flåden i Aarhus Bugt, den 22. august, overrakte Hendes Majestæt det færdige skjold til kontreadmiral O.Brinck-Lund.

På våbenskjoldet er anbragt 2 kanoner over kors med 3 kanonkugler, én på hver side og én under kanonerne. Skjoldets bundfarve er rød, medens kanonerne og de 3 kugler er i guld. Motivet er hentet fra et af felterne i det våben, som Tordenskjold fik tildelt, da han blev adlet. I adelspatentet er det beskrevet som følger:

"Udi det tredie Quarteer, som og er rødt, ligger tvende Stykker eller Canoner af Guld på hinanden over tvært, med tvende Guld Kugler paa hver Side og een midt under".

Tordenskjolds adelspatent, der endnu opbevares på Frederiksborg Slot, er udstedt den 24 februar 1716, hvilket er det pågældende skuddårs skuddag. De 3 kugler symboliserer de 3 skud, som orlogsskibe tidligere affyrede som et løsen for at tilkendegive sig over for

andre orlogsskibe eller over for en fæstning som f. eks. Kronborg. Den røde bundfarve har muligvis forbindelse med det røde flag, som i Frederik IV's Søkrigsartikler § 111 benævnes blodflaget. Flaget blev hejst på stormasten under orlogsflaget som signal til kamp.

Våbenskjoldet blev onsdag den 30. august under en parol ophængt i Søværnets operative Kommandos stabslokaler.

(SOK)

SANDVIG og SÆLVIG på Rhinen

3. Minestrygerdivision bestående af minestrygerne SANDVIG og SÆLVIG har deltaget i Det tyske Marineforbunds internationale vennskabsstævne i Duisburg ved Rhinen. Her fortæller en af deltagerne om det interessante togt.

Divisionen sejlede via Kielerkanalen og Hoek van Holland ned til Rotterdam. Her blev masterne lagt ned på grund af den lave gennemsejlingshøjde ved mange af Rhinbroerne, og herfra gik turen videre ad floderne Maas, Waal og Rhinen. Ved byen Emmerich, der ligger på den tysk-hollandske grænse skiftedes igen lods, idet et tysk flodpionerkompagni havde været så venlig at stille lodser til rådighed på tysk territorium, ligesom kompagniet havde indbudt os til at overnatte i byen Krefeld, hvor det er hjemmehørende, og hvor det havde egen havn.

Turen op og ned ad Rhinen var en sand slalomsejlad mellem de mange flodpramme, hvor mange var så store som 8000 t dødvægt. Ca. halvvejs til Duisburg passerede vi under en bro i byen Wesel. Her havde medlemmer fra den lokale marineforening taget opstilling, og da vi passerede broen, firede de en hilsen ned til hvert af skibene i form af en flaske rom.

I Krefeld blev der stillet bade faciliteter til rådighed og som velkomst fik hver mand udleveret to ølbønder, som kunne indløses i kompagniets kantine, ligesom officerer og befalingsmænd blev inviteret til en velkomstdrink i officersmessen. I forvejen var de hollandske og engelske deltagere i besøget ankommet, så der blev allerede her knyttet mange kontakter mellem besætningerne.

Den næste morgen afgik divisionen fra Krefeld, der ligger ca. 10 km syd for Duisburg, for at kunne ankomme til Duisburg kl. 1000.

De forskellige nationer ankom i alfabetisk rækkefølge som følger: Belgien, Danmark, Frankrig, England, Holland og Tyskland. Ved ankomsten havde flere tusinde mennesker taget opstilling ved Rheinkaj, hvor skibene skulle ligge, ligesom der var velkomst i form af et brandslukningsfartøj, der gav den traditionelle "waterparade".

Ved selve ankomsten blev vi modtaget af den danske forsvars-attaché i Bonn, oberst Grüner, ligesom vi fik vores forbindelses-officer (tolk) om bord. Umiddelbart efter ankomsten blev cheferne modtaget på byens rådhus af overborgmesteren. Denne aflagde sammen med formanden for Det tyske Marineforbund om eftermiddagen genvisit om bord i skibene. De medbragte adskillige prøver på de lokale bryggeriers formåen, så alle var enige om, at det var den rigtige by, man var kommet til.

Byen bar iøvrigt stærkt præg af Marineforbundets stævne. Der var en masse udstillinger med tilknytning til marine og søfart, og på kajen var opstillet udstillingstelte, dansetelte og forskellige former for gøgl. Det antages, at ca. 100000 mennesker har gæstet byen i anledning af stævnet. Ved offentligt besøg lørdag og søndag havde divisionen over 5000 besøgende.

Under opholdet var der arrangeret busture for skibsbesætningerne, men de havde allerede knyttet så mange kontakter til den lokale befolkning, at tilslutningen var minimal.

Lørdag stiftedes Den internationale Søfarerføderation, en sammenslutning af marineforeninger fra hele verden. Om aftenen var der festaften i danseteltet på kajen og i Mercatorhalle ved byens rådhus. Begge steder underholdt kendte kunstnere fra Tyskland. Om søndagen var der kransenedlægning ved et mindesmærke uden for Duisburg, og om aftenen var der "broget marineaften" i festteltet.

Ved afgang tog Duisburgs overborgmester sammen med bestyrelsen i Det tyske Marineforbund, samt viceadmiral D.Hertz personlig afsked med skibene. Ved afskeden var alle enige om, at besøget havde været en stor oplevelse, især var besætningerne blevet fantastisk godt modtaget af befolkningen, og beværtet så rigeligt, at flere havde alle sine indkøbte D-mark i behold ved afgang. Det skal i øvrigt nævnes, at der under hele besøget ikke var en eneste episode med politiet eller anden form for uorden.

På hjemturen fik divisionen en ufrivillig overnatning i byen

Emmerich, dels på grund af et mindre havari på SÆLVIGs hovedmotor, dels på grund af, at den hollandske lods ikke havde indfundet sig. Havariet blev hurtigt udbedret, men det viste sig umuligt at skaffe lods ad de sædvanlige kanaler, idet det nærmeste lodssted fandtes i Rotterdam. Ved hjælp af flodpolitiet fandt man dog to flodskippere på et lokalt værtshus, der mod kontant betaling var villige til at lodse skibene til Rotterdam.

Trods det uanmeldte besøg kom byens borgmester sammen med præsenter for bystyret om bord og bød os velkommen. Som et eksempel på den hjælpsomhed, der under hele turen blev vist os, kan nævnes, at da vi manglede vand, rullede byens brandvæsen ca. 500 m slanger ud, for at skibene kunne få to tons vand.

I Emmerich overnattede vi sammen med de engelske skibe, der havde deltaget i besøget (en torpedobåd og to minestrygere). Vi enedes om at følges ad til Rotterdam under ledelse af den engelske torpedobådscbef som var "Senior Officer Present Afloat", og tirsdag morgen afgik den improviserede STANAVFORRHEIN i FORM 1.

I Rotterdam gjorde vi et kort ophold for at tage afsked med de engelske skibe, skifte lods og rejse masterne, for derefter ad samme rute som på nedturen at ankomme til Flådestation Korsør.

(SANV)

Vellykket flådebesøg i Odense

I anledning af de fynske soldaterforeningers årlige skyttedag aflagde fregatten HERLUF TROLLE og korvetterne FLORA og BELLONA besøg i Odense den 2. og 3. september. Besøget fandt sted efter opfordring af soldaterforeningerne, Fynske Livregiment og Hjemmeværnsregion IV, da skyttedagen i år ønskedes holdt i Søværnets tegn. Chefen for Søværnet, der var medlem af præsidiet, ankom med HERLUF TROLLE.

Lørdag var der offentlig besøg om bord, og mange besøgte skibene, og de på kajen udstillede værnsudstillinger samlede ligeledes mange mennesker. Søværnets Tamburkorps gav opvisning og spillede sammen med Kvindeligt Marinekorps' orkester. Endvidere gav en af Søværnets helikoptere opvisning i redningstjeneste.

Selve skyttestævnet fandt sted søndag på skydebanen på Seden

nordøst for Odense. Marineforeningernes landsformand, kommandørkaptajn K.Hertz, holdt velkomsttalen og kommanderede flaghejsningen, der blev foretaget af to flaggaster fra fregatten til musik af tamburkorpsen. Også her var der forskellige udstillinger samt en helikopter-demonstration.

Efter skydningernes afslutning og før præmieuddelingen talte Chefen for Søværnet. Viceadmiralen sagde:

" Snart når vi højdepunktet på denne niende skyttedag på Seden - den stund, da præmierne skal uddesles - og samtidig nærmer afslutningen sig på de mange særlige arrangementer, som har været knyttet til dagen.

Forinden dette sker, har jeg fået lov til at sige et par ord.

Først vil jeg da udtale en varm tak for at denne dag måtte stå i Søværnets tegn.

Dermed også en tak til Fynske Soldaterforeninger fra de tre værn, til Fynske Livregiment og til Hjemmeværnsregion IV for indbydelsen til flådebesøget i Odense havn.

Alle orlogsgaster har glædet sig til at komme og har nydt den interessante og særprægede sejlads her ind til den fynske hovedstad.

Skyttedagen har jo flere formål. Først og fremmest naturligvis at styrke interessen for og fremme udøvelsen af skydning, der - som allerede sagt - er en sund og nyttig idræt; og som tillige er en vigtig bestanddel af Forsvarets virke.

Skyttedagen har også til formål at styrke forbindelsen mellem folket og dets forsvar.

Vi, som tjener i Forsvaret, er glade for og taknemmelige over, at der her er skabt mulighed for direkte kontakt, bl.a. ved at vi har fået lejlighed til at vise mange dele af forsvaret frem.

De har set enheder af Hæren, Hjemmeværnet og Civilforsvaret - og De har kunnet se nogle af Flådens skibe i havn samt besøge Forsvarets udstillinger. Endelig har De netop set en helikopteropvisning.

Alt dette har vist Dem mange dele af et samlet hele, som bringes til at virke gennem uddannelse af vort personel og pleje af vort materiel samt ved træning af enheder til fælles virke.

Målet er at skabe et godt og troværdigt beredskab.

Fra tid til anden sætter nogle spørgsmålstejn ved beredskabets

betydning og henviser til afspændingsbestræbelserne. Alle må naturligvis glæde sig over, at der gøres sådanne bestræbelser, og at der øjnes muligheder for fremskridt, bl.a. derved at ansvarlige statsmænd er kommet på talefod herom.

Men man bør ikke undervurdere vanskelighederne, og man må ikke se bort fra, at der øst for os står store og stærke militære styrker af alle værn.

Vi ved ikke, hvad man vil med disse styrker, men vi kan regne ud, hvad de kan, og det giver begrundelse nok for vort beredskab og vort samarbejde med ligesindede nationer til bevarelse af den fred og sikkerhed, som vi har nydt i så mange år.

Alene kan vi i Forsvaret dog ikke skabe det nødvendige beredskab. Dertil behøver vi befolkningens interesse og støtte.

Jeg håber, at det, Forsvaret har vist ved denne lejlighed, har stimuleret denne interesse og styrket viljen til fortsat støtte, og jeg finder anledning til at takke vore soldaterforeninger og marineforeninger, som i godt samarbejde virker for den nødvendige kontakt mellem folket og dets forsvar.

Endelig vil jeg gerne lykønske arrangørerne med dette meget vellykkede stævne og takke igen, fordi vi fra Søværnet måtte være med, idet jeg håber, vore orlogsgaster og vore arrangementer har sat det præg på dagen, som man forventede.

Og vi er hermed rede til at lykønske dagens hovedpersoner: Skytterne med de opnåede resultater - en lykønskning, som gælder alle, men som jo navnlig rettes til de, der opnåede præmie."

(MST)

Indland kort

Inspektionskutteren MAAGEN sejlede i april kvartal 1890 sømil eller ca. 3.500 km. I Søndre Strømfjord observerede kutteren en moskusokse med kalv. Nogen tid forinden var der i samme område set en flok på 22 og en flok på 20 okser og kalve.

Efter anmodning fra Forsvarschefen er kommandørkaptajn Bent Rieneck beordret til varig tjeneste som chef for Militærpsykologisk tjeneste fra 1. januar.

Et mine-uskadeliggørelseshold fra Flådestation Korsør har været udsendt til farvandet udfor Broagerland ved Sønderborg, hvor en fisker mente at have fået en hornmine i trawlet. Det var dog ingen mine, men en iltbeholder og andet udstyr fra en V-1 bombe fra sidste krig.

Som et led i rationaliseringsbestræbelserne har Søværnets Materielkommando nu iværksat en gennemgribende reduktion af Søværnets lagre. Kun genstande med en rimelig efterspørgsel vil fremtidig indgå i forsyningssystemet - bortset fra genstande, som af særlige årsager bør lagerføres uden hensyn til forbruget.

Vestgrønlands svampe skal kortlægges. Arktisk Station i Godhavn har bedt alle i Grønland om at være opmærksomme på svampe i området og sende dem til nærmere videnskabelig undersøgelse på stationen.

En skibsmodel af et orlogsskib fra 1710 udført af styrmand Lind Hansen i 1963 kommer til salg på Bruun Rasmussens næste kunstauction. Modellen er 100 cm høj og 110 cm lang og er vurderet til 4.000 kr.

Teknisk kursus for Søværnet 1970/72 er afsluttet. Samtlige 10 elever (officerer af A-linien M3) gennemførte med tilfredsstillende resultater. Under afslutningshøjtideligheden gav Chefen for Forsvarsakademiet udtryk for sin tilfredshed med eleverne.

Orlogskutteren BARSØ har opbragt den tyske fiskekutter NORDFRIESLAND II for ulovligt fiskeri vest for Rømø. Den var 4,6 sømil indenfor grænsen. Det er fjerde gang, at den tyske fiskekutter er blevet opbragt - sidst fik skipperen en bøde på 4.000 kr.

Udland kort

En lang række bundminer fra sidste krig er blevet lokaliseret af den svenske marine langs den svenske vestkyst. Der er især fundet mange i Lysekil Skærgård. Minerne er en trussel mod dybtgående skibe fra det nye olieraffinaderi, der bygges i Brofjorden. Det an-

slås, at det vil koste ca. 1 mill. sv. kr. at fjerne dem.

I Kaliningrad ved Østersøen er et nyt sovjetisk fiskeriforsknings-skib SUND ved at gøre klar til sit første togt. Både for og agter har skibet observationskamre til iagttagelse af forholdene under vandet. Det medfører desuden en bathyscaf.

Norske orlogsskibe og fly har sammen med den amerikanske marine sluttet anti-ubåds-øvelsen "Upper Hand" i Norskehavet. Øvelsen blev ledet af chefen for den amerikanske 4. antiubådsgruppe ombord i hangarskibet INTREPID. Det var først og fremmest en samarbejds-øvelse.

En direkte efterkommer af admiral Nelson - Sir Henry Horatio Nelson - er død, 79 år gammel. Hans titel og sæde i Overhuset overgår til hans broder Georg Nelson, 68 år. Denne lever med sin hustru tilbagetrukket i et lille hus i South Wales og vil næppe benytte sine rettigheder.

En sovjetisk hydrofoil-båd af KOMETA-klassen, 118 passagerer, 60 km/t, er sejlet fra Jalta i Sortehavet til Senegal i Vestafrika. Sovjet ønsker at sælge hydrofoil-både til afrikanske stater. Det er fjerde gang en båd af denne klasse er på langfart.

NATOs stående flådestyrke, der for tiden består af seks skibe fra Storbritannien, Holland, Vesttyskland og USA med 1300 besætningsmedlemmer har aflagt besøg i Stavanger og Newcastle.

Kockum i Malmø skal til den svenske flåde bygge en ubåd til rednings- og forskningstjeneste. Den skal kunne operere i indtil 300 m dybde. Ubåden skal være færdig om 4 år og vil koste 11,2 mill. kr.

Flådens mærkedage

Den 5. september var det 260 år siden, at anlægget af batteriet TRE KRONER blev approberet efter en af Schoutbynacht Judichær

udarbejdet plan. Batteriet blev anlagt ved sækning af tre udrangerede orlogsskibe: TRE CRONER, PRINTZ JØRGEN og CHARLOTTA AMALIE. Senere sænkedes yderligere 4 gamle skibe som fundament for batteriet.

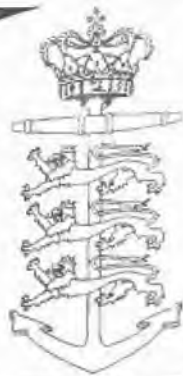
For 100 år siden - den 26. september - døde kontreadmiral Dahlerup. Han var gennem nogle år i østrigsk tjeneste som viceadmiral og blev særlig kendt som reorganisator af den østrigske flåde. Han ledede som højstkommanderende over denne blokaden af Venedig.

Kongens æressabel til den søkadet, der har bestået officerseksamen bedst, blev indstiftet af Kong Frederik VI d. 30. september 1812.

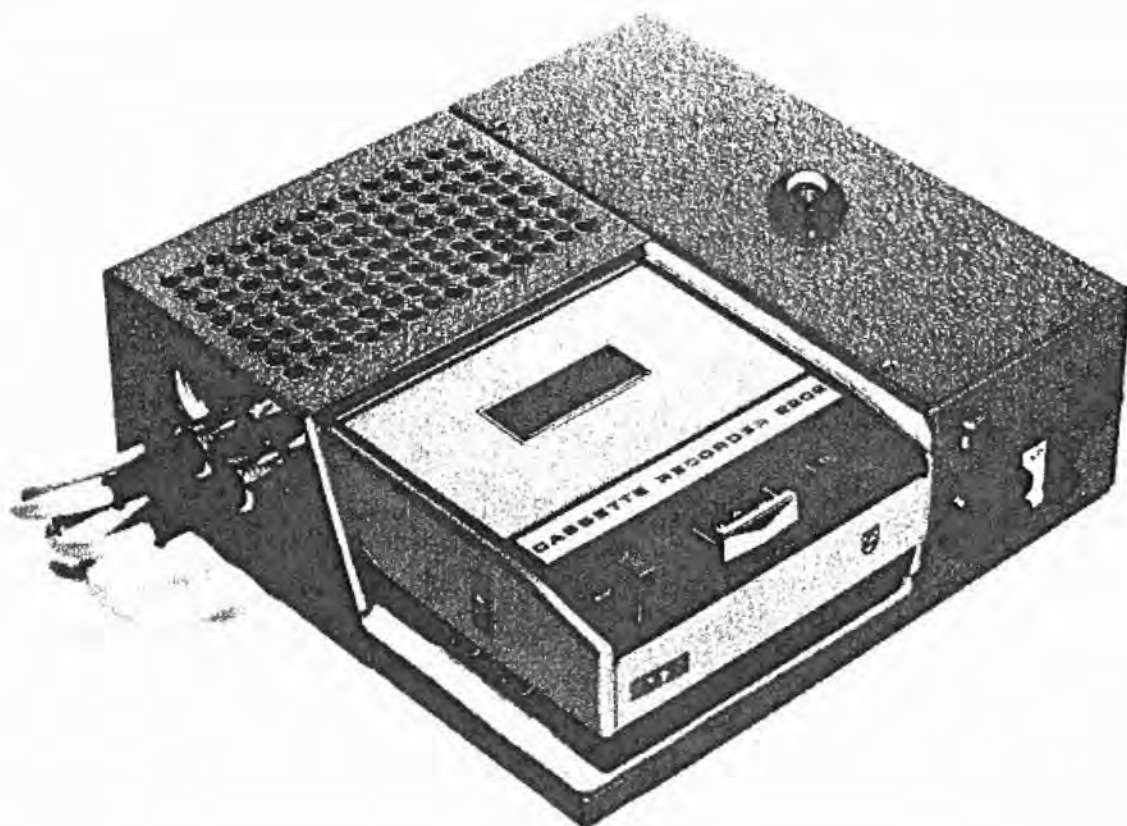
E B

E.V. Jørgensen
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

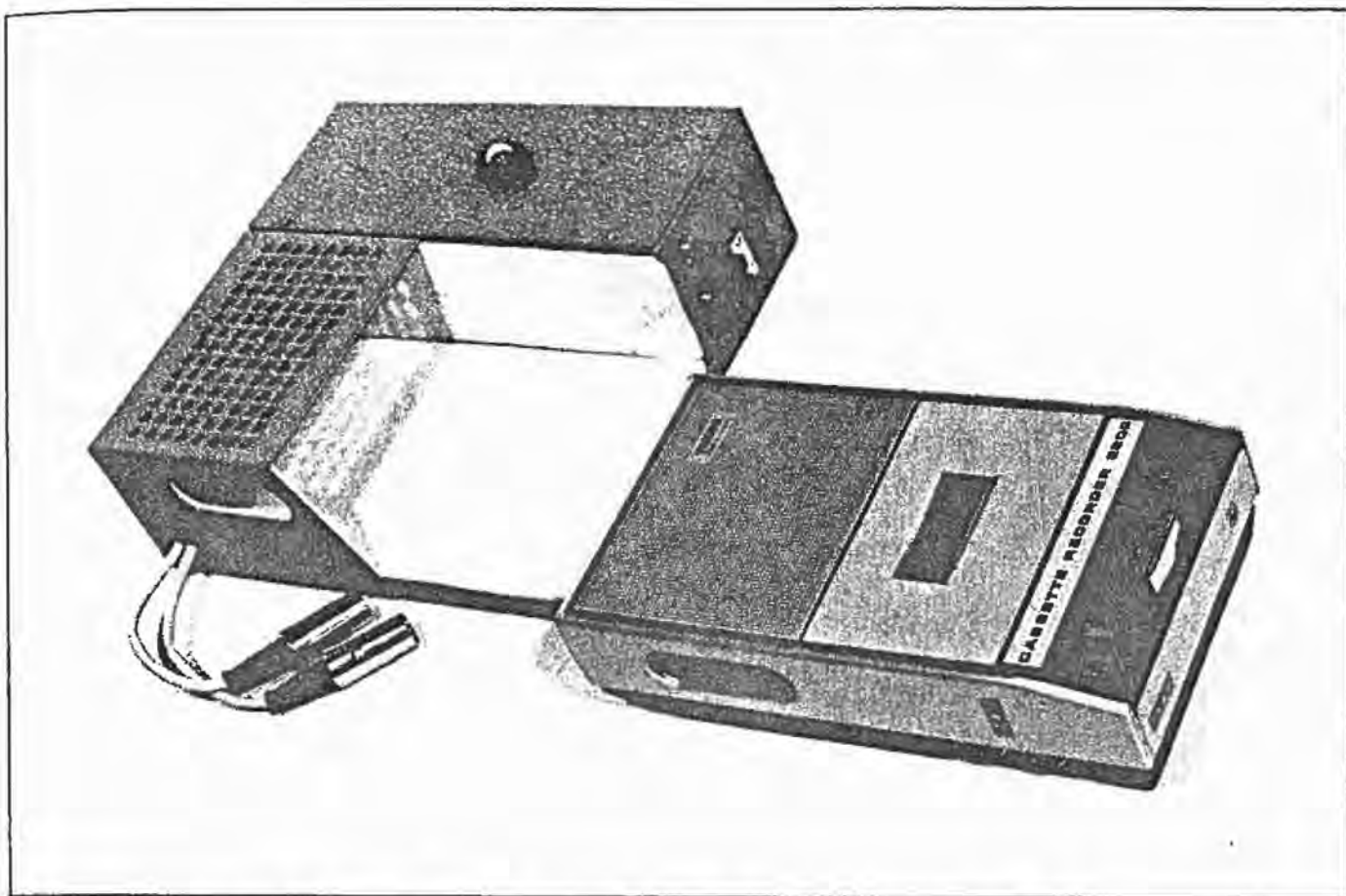
SØVÆRNS- ORIENTERING

Godt rationaliseringsforslag præmieret...

Chefen for Søværnet har tildelt overkonstabel Erik Hansen, der har været tjenstgørende ved Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus, en præmie på 500 kr. for selvstændigt at have beregnet, konstrueret og fremstillet en "converter". Den kaldes AVICON (Audio/Visuel Converter) og den har rationaliseret undervisningen i blinksignaler.

"Converteren", hvorefter overkonstabel Hansen har fremstillet tre i prototype, har nu i knap et halvt år været i brug på Søværnets Signalskole og har bevist sin værdi i den daglige træning af signalpersonellet. Som billederne viser, består "converteren" af en kasse, som overkonstablen fremstillede med hjælp fra Søværnets Materielkommandos te-

leværksted. I denne kasse er indbygget en "converter" og en signallampe samt lavet plads til, at der kan indsættes en Philips kasettebåndoptager. AVICON er konstrueret således, at et signal, der afsendes på en tilsluttet morsenøgle eller ved hjælp af skolens traditionelle morseudstyr, registreres på kasettebåndet som et lydsignal. Dette lydsignal kan gengives igen og igen og ved hjælp af "converteren" omsættes til et blinksignal, der vises på den indbyggede signallampe.

De tre fremstillede AVICON'er har kostet ca. 1.000 kr. pr. stk. med kasettebåndoptager, men prisen vil kunne reduceres betydeligt ved en fabriksmæssig tilrettelagt fremstilling. Tilsvarende materiel i traditionel udformning vil koste ca. 10.000 kr.. Det ville fylde væsentligt mere og i dag være vanskeligt at fremskaffe, idet der ikke længere fremstilles telegrafmateriel her i landet. Som bekendt er telegrafi på landlinje blevet erstattet af fjernskrivning.

AVICON bruges som nævnt i den daglige undervisning på Taktikskolen. Den faste installation af morsemateriel til blinksignalering på skolen tillader kun, at der trænes på én fart. For et hold elever vil der hurtigt opstå en "spredning", idet mennesker ikke har samme indlæringssevne.

Hidtil har skolen som så mange andre skoler måtte affinde sig med et kompromis ved at holde igen på nogle elever og forcere andre. Med de tre AVICON'er kan skolen allerede nu give en mere individuel træning ved at udlevere en AVICON med indspillede bånd, der svarer til elevens standpunkt.

Det er Taktikskolens håb at kunne få så mange AVICON'er, at hver elev på et hold kan få sin således, at undervisningen kan følge de moderne normer, som er en forudsætning for udnyttelse af uddannelsestiden.

Desuden foreslår skolen, at enheder forsynes med en AVICON, så signalpersonellet på tjenestestederne kan vedligeholde deres færdighed ved hjælp af færdigindspillede træningsbånd.

(SIS)

Ingen problemer med kvindelige konstabler

Forsvarschefen har anmodet værnscheferne om at give deres foreløbige kommentar til antagelse, uddannelse og anvendelse af kvindeligt stampersonel.

Chefen for Søværnet oplyser, at der den 19. april mødte 27 kvindelige konstabelelever til uddannelse på Søværnets Eksercerskole. Den 14. juli afgik eleverne til Søværnets Konstabelskole, hvor de nu er under uddannelse indenfor specialerne fjernskrivertjeneste og sanitetstjeneste. Efter endt uddannelse den 13. oktober vil de blive fordelt til deres fremtidige tjenestested.

Både på eksercerskolen og konstabelskolen har eleverne fulgt samme uddannelsesprogram som det mandlige personel. De har klaret sig tilfredsstillende og standpunktet er over middel i faglig henseende. De har kunnet indkvarteres på skolerne uden bygningsmæssige foranstaltninger, men der må forudses visse vanskeligheder med logi på de fremtidige tjenestestede. Der har været enkelte problemer med uniformeringen, men arbejdet hen imod en fælles uniforms-norm for de tre værn fortsætter.

Aflønningen af de kvindelige konstabler har givet de største vanskeligheder. Den nuværende aflønning synes ikke at være baseret på en skattemæssig trækprocent omkring 40. Med udgifter til kost, logi, vask m.m. bliver budgettet meget stramt. Det har vist sig, at elever fra provinsen ikke har råd til at rejse hjem hver weekend, hvorfor en del bliver på tjenestestedet. Det er dog opfattelsen, at problemerne i

hovedsagen ville være løst, såfremt der kunne udstedes frirejsekort.

De kvindelige konstabelelevers optræden har været upåklagelig, ligesom kammeratskabet og forholdet til de øvrige personelgrupper har været godt, hedder det i Chefen for Søværnets udtalelse.

(MST)

64.000 orienteres om STRONG EXPRESS

NATOs fællesøvelse STRONG EXPRESS gennemføres i det nordatlantiske område fra den 14. til 28. september. Der deltager 300 skibe, 700 fly og 64.000 mand, der alle har fået en orientering om øvelsen gennem en nydelig, flerfarvet brochure på 8 sider. Øvelsen ledes i fællesskab af NATOs tre øverste militære chefer, den atlantiske allierede øverstkommanderende, admiral K. Duncan, Kanalområdets allierede øverstkommanderende, admiral Sir Edward Ashmore og den europæiske allierede øverstkommanderende, general A.J. Goodpaster.

Øvelsens formål er at afprøve forsvarsforanstaltninger indenfor et vitalt område for alliancen og at vise de allieredes vilje til at arbejde sammen. Det er planlagt, at der skal finde øvelsesaktivitet sted samtidig i forskellige dele af det nordlige Atlanterhav og tilstødende områder. Øvelsessituationer vil omfatte anti-undervandsbåds- og undervandsbådsangreb, mineudlægning og modforanstaltninger mod miner, kontrol af handelsskibe, kamp mod fly og flyoperationer fra baser på land og fra hangarskibe. Der er planlagt to omfattende amfibielandinger langs den norske kyst.

Flådeenhederne vil omfatte hangarskibe, krydsere, fregatter og destroyere, minelæggere og minestrygere, patruljebåde, transportskibe, kommando- og landingsskibe, undervandsbåde, hovercrafts og hjælpeskibe. I forbindelse med øvelsen vil franske flådestyrker foretage en minestrygningsøvelse langs den franske kyst.

I øvelsen deltager fra Danmark fregatten HERLUF TROLLE, korvetterne BELLONA og FLORA, minelæggerne FALSTER, Langeland og Laaland, minestrygerne GRØNSUND, ULVSUND, SANDVIG og SELVIG, en halv snes torpedobåde, undervandsbådene NARHVALEN og SPRINGEREN samt depotskibet HJÆLPEREN, tankfartøjet RIMFAXE og dele af MOBA.

(MST)

Misfornøjelse i det franske forsvar

Den franske regering har henstillet til de tre værnstabe at gå ind for våbensystemer, der ikke er alt for kostbare. Det sker efter, at de store udgifter til anskaffelse af nyt materiel har været til revision på det våbentekniske program for tiden indtil 1975. Alt tyder på, at bortset fra en luftbåret division, der er bestemt til brug i påkommende tilfælde udenfor landets grænser, vil alle værnene blive tvunget til nedskæringer og moderniseringen af materiellet vil blive trukket i langdrag.

I værnstabilene siger man, skriver de franske aviser, at forsvaret er blevet svækket og kommet ned på et faretruende lavt niveau. I marine-staben siges det rent ud, at flådens overfladeskibe snarere må betegnes som kystskibe end som havgående enheder. Der klages fra skibene over den dårlige effektivitet som følge af den begrænsede tid, det er muligt at holde skibene ude til søs.

Hæren finder, at artilleriet og den ingeniørtekniske udrustning er forældet og dårligt vedligeholdt. Tjenestetiden på 12 måneder er ikke nok til, at soldaterne kan mestre komplicerede våben og udstyr. Det taktiske atomvåben PLUTON, der skal indgå i hæren, bliver næppe operationsklart før om 3-4 år. Det skulle have været klart næste år.

I flygevåbnet siges, at de 16 kampeskadriller relativt er blevet svækket i forhold til det britiske, vesttyske og det amerikanske flygevåben i Europa.

Frankrigs atomudrustede styrker omfatter 36 bombefly af typen Mirage IVA, 2 eskadriller med tilsammen 18 raketramper for mellemdistance-raketter og 2 ubåde med 16 raketter hver. En tredje ubåd vil snart være færdig. Det våbentekniske program for årene 1971-75 gav i sin oprindelige form de taktiske og strategiske atom-styrker en trediedel af bevillingerne. Det har bidraget stærkt til svækkelsen af de konventionelle styrker, siger man i værnstabilene ifølge de franske aviser.

(MST)

Indland kort

Der er ikke hidtil i år observeret ulovlig hvalfangst af udenlandske skibe i Disko-området, hvorfor de grønlandske fangere har større

fangst af hvaler end i fjor. Landsrådsmedlem David Broberg i Godhavn siger, at det formentlig skyldes inspektionskutteren TEISTENS tilstedeværelse.

Orlogskutteren BARSØs opbringelse af den tyske bomtravler NORD-FRIESLAND II for ulovligt fiskeri ved Rømø resulterede ved retten i Tønder i en bøde på 5.000 kr. til fiskeskipperen. De anvendte redskaber og fangsten blev konfiskeret og tilbagekøbt for henholdsvis 550 D-mark og 120 D-mark.

12 jomfruer, i dag kaldet taljeblokke, hørende til fregatten JYLLAND i Ebeltoft, er blevet stjålet. Jomfruerne er lavet af pokkenholt i 1857 og skønnes at have en værdi af 1400 kr. pr. stk.

Orlogskutteren DREJG inspiceres af kommandørkaptajn O. Westergård på Chefen for Søværnets vegne den 21. september. Inspektionen finder sted i Sundets sydlige del.

En model af skruedkorvetten DAGMAR er blevet skænket den danske Sct. Hans kirke i Flensborg. Den er bygget af Alfred D. Jensen i Glud, der selv overværede ophængningen under gudstjenesten den 10. september. DAGMAR blev bygget på orlogsværftet i 1861 og udgik af flådens tal i 1901.

Marindirektør Northon, mariningenjör Persson, kapten Askesjö og kapten Svenheden fra den svenske Skyddstjänstskolan på Berga Orlogsskolar har aflagt besøg ved Søværnets Tekniskeskole ABCD-kursus for at studere bygninger, materiel og uddannelse. Svenskerne planlægger en ny havariskole.

Udland kort

På grund af nedskårne bevillinger indstiller den svenske flåde alle krigsøvelser i det kommende finansår. Hæren kan kun gennemføre to trediedele og flyvevåbnet kun halvdelen af øvelsesvirksomheden. Flåden nedskærer også antallet af udrustede skibe og begrænser uddannelsesvirksomheden på skoler.

Den tremastede sovjetiske bark TOVARISH har i Baltimore deltaget i højtideligheden i anledning af den berømte amerikanske fregat CON-STELLATIONS 175 årsdag. Begivenheden blev fejret i det nye dokområde, der er opkaldt efter fregatten.

Mellem 160 og 200 internationale stræder står i fare for at blive underkastet en stats nationale kontrol, hvis de yderliggående krav om søgrænse-udvidelser opfyldes, viser en norsk undersøgelse. Det ventes at blive et af hovedemnerne på en international konference om "havets folkeret" næste år.

Sovjet er ved at udarbejde et nyt brandreglement for alle sovjetiske skibe. Som et led heri antændtes fornylig en omfattende brand i motorskibet TSURJUPA ud for Baku. Store mængder dieselolie fik lov til at brænde i 10 minutter i det 10.000 t store skib, hvorefter ilden blev slukket på 5 minutter med skumtæpper. Der skal holdes flere lignende forsøg.

Kockum i Malmø præsenterer snart en prototype af Stirlingmotoren for undervandsbåde. Stirlingmotoren er en støjsvag og vibrationsfri forbrændingsmotor.

Japans forsvarsbudget for næste år er fastsat til 978,2 milliarder yen, en stigning på 22 procent. Der skal bl.a. anskaffes 60 tanks, 34 pansrede vogne, 125 fly og 13 nye skibe på sammenlagt 13.710 t.

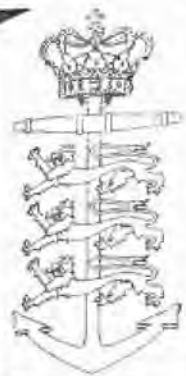
Et britisk Vulcan-fly har fulgt den samme rute som britiske fly, da de sænkede det tyske slagskib TIRPITZ i 1944. Flyet havde dog ikke bomber med, men 20.000 førstedagskuverter frankeret med det nye TIRPITZ-frimærke, der markerer begivenheden.

Det sovjetiske Krim-skibsværft er i gang med bygningen af det hidtil største sovjetiske tankskib på 150.000 t. Skibet udstyres med et damp turbineanlæg på 30.000 hk og hastigheden bliver 17 knob. Det kan være i søen i 80 døgn uden at søge havn.

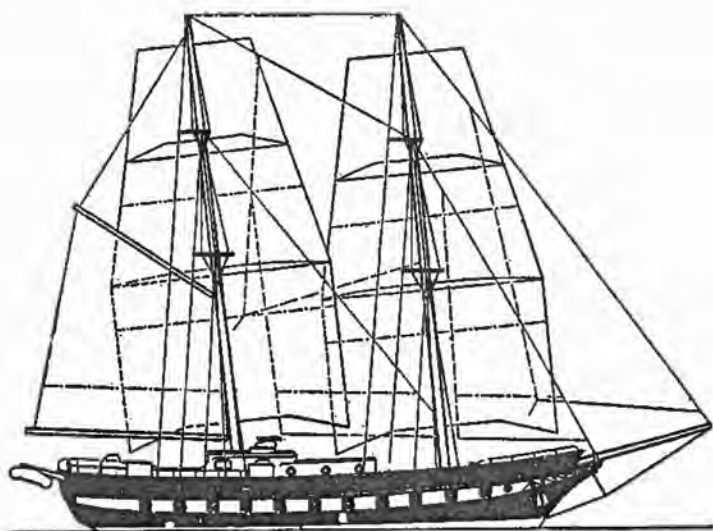
Flådens mærkedage

Den 29. september 1712 ødelagde en flåde på 22 linjeskibe og 6 fregatter under generaladmiral Gyldenløve ved Rügen 42 transportfartøjer og erobrede 15 skibe fra en transportflåde under eskorte af en svensk flåde på 24 linjeskibe og 3 fregatter under generaladmiral Wachtmeister.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Problemer i den finske flåde

Det finske forsvar ser med bekymring på situationen og den kommende udvikling. Forsvarschefen, general K.O.Leinonen, siger, at fremmelsestakten i de sidste år er blevet dårligere. Det overvejes bl.a. at sænke pensionsalderen. Forsvarsstaben har en indstilling til Forsvarsministeriet i arbejde.

Ikke mindst den finske flåde har store problemer. Flådens stabschef, kommodor Jorma Haapkyllä siger, at forholdene ikke er normale. På grund af stærk personelmangel - omkring 90 officersposter er ubesatte - kan kun 55 % af flådens skibe bemannes. Mindst to trediedele af skibene burde sejle. Displacementet er nu kun 5.500 t, skønt fredsaftalen tillader en flåde på 10.000 t. Hvornår vi kan nå det, fortaber sig i det blå. Det er igen et spørgsmål om manglende bevillinger. Det var planen at anskaffe 6 nye minelæggere, men foreløbig er der kun bevilget een. Den skal bygges i år. Desuden bør vi hurtigst muligt få hurtige bevogtningsfartøjer og to kanonbåde af typen TURUNMAA og KARJALA. Vi har allerede fået hovedbestykningen, men vi har ikke fået midler til at bestille bådene. De koster ca. 30 millioner mark pr. stk.

Spørgsmålet om et skoleskib er heller ikke blevet løst, men vi

nævner det med jævne mellemrum. Svaret er altid det samme: Ingen penge! Sjöfartsförbundet har planer om at anskaffe et sejlfartøj af typen ROYALIST, som englænderne bygger til Sea Cadet Corps. Det er hensigten at bygge skibet på et finsk værft og udlåne det til den finske marine til sommertogt for kadetter. Skibet vil koste ca. 1,5 mill. mark på et finsk værft. Det er 23,2 m langt, 6 m bredt, dybgangen er 2,5 m og displacementet 48 t. Der kan foruden besætningen være 30 kadetter om bord.

Blandt andre problemer i det finske forsvar er kadetternes alt for lave løn - 3 mark om dagen, der nu foreslås hævet - og den synkende fødselsfrekvens. Den årlige udskrivning til forsvaret er 42.000 mand, men den vil i det kommende tiår falde med 5-6.000 mand. Det vil blive særdeles mærkbart, siger forsvarsstaben.

(MST)

Nye Marinehjemmeværnsdistrikter

Forsvarsministeriet har bestemt, at der indenfor Marinehjemmeværnet senest 1. januar skal oprettes 3 Marinehjemmeværnsdistrikter. Det er Marinehjemmeværnsdistrikt Århus omfattende Jylland og med område som for Hjemmeværnsregionerne I, II og III, Marinehjemmeværnsdistrikt Korsør omfattende Fyn, Sydvestsjælland m.v. og med område som for Hjemmeværnsregionerne IV, V og VIII og Marinehjemmeværnsdistrikt København omfattende Nordøstsjælland og Bornholm med område som for Hjemmeværnsregion VI og Hjemmeværnsdistrikt Bornholm.

Bemandingen af Marinehjemmeværnsdistrikterne vil finde sted indenfor det samlede hjemmeværns personelrammer. Oprettelsen betyder en styrkelse af denne del af Hjemmeværnet, både hvad angår uddannelse og den daglige ledelse af de 34 flotiller.

Med denne bestemmelse har man realiseret et af forslagene, der er stillet i den rapport, som blev afgivet den 15. november i fjor af arbejdsgruppen vedrørende undersøgelse af Hjemmeværnets organisation og uddannelse.

(FMN)

SAUTLIGA:
Fältuniform
(fältdräkt)

FLYGVÄPNET

PLOTTRAN

ARMÉN

Generalspersoner o. flaggmän			Regementabefäl				Kompanibefäl			Plutonsbefäl		Gruppenbefäl		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
General	General-löjtnant	General-major	Överste av 1. gr	Överste	Överste-löjtnant	Major	Kapten	Löjtnant	Fänrik	Fanjunkare	Sergeant	Överfurir	Furir	Korpral
Amiral	Viceamiral	Konter-amiral	Kommendör av 1. gr	Kommendör	Kommendör-kapten	Örlogskapten	Kapten	Löjtnant	Fänrik	Fanjunkare	Sergeant	Överfurir	Furir	Korpral
General	General-löjtnant	General-major	Överste av 1. gr	Överste	Överste-löjtnant	Major	Kapten	Löjtnant	Fänrik	Fanjunkare	Sergeant	Överfurir	Furir	Korpral
General	General-löjtnant	General-major	Överste av 1. gr	Överste	Överste-löjtnant	Major	Kapten	Löjtnant	Fänrik	Fanjunkare	Sergeant	Överfurir	Furir	Korpral

Nye svenske gradstegn

Som omtalt i Søværnsorientering er der indført nye grader i det svenske forsvar. Her ses marinens nye distinktioner. (MST)

Den årlige torpedoskydning

Efter Hendes Majestæt Dronningens inspektion af Flåden den 22. august sejlede Torpedobådseskadren til farvandet sydvest for Hesselø for afvikling af den årlige torpedokonkurrenceskydning.

Under konkurrencen havde eskadren og fregatten HERLUF TROLLE, der deltog som målskib, besøg af chefen for Søværnets Materielkommando og kommandør Grønning fra Den kongelige svenske Marine, og som selv indbudt observatør den russiske AGI GIRORULEVOI.

Konkurrencen var spændende til sidste skud, hvor gasturbinebåden SØULVEN vandt med 3 træffere og 441 point i Gruppe II og torpedobåden SVÆRDFISKEN vandt i Gruppe I med 172 point.

(TBE)

Fordeling af indkaldelseshold JUL-72

Af de 574 værnepligtige, der 27. og 28. juli mødte til tjeneste på Søværnets Eksercerskole, er der til befalingsmandsuddannelse udtaget 36 sergentelever (14 NA-12 MS og 10 AR) og 88 korporalselever. De øvrige værnepligtige skal den 13. oktober erstatte værnepligtige, som hjemsendes fra skibe og landtjenestesteder, idet dog værnepligtige der er udtaget til tjeneste i Grønland er oprejst den 18. september.

Sergenteleverne er tilkommanderet Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole den 14. september og korporalseleverne tilkommanderes Søværnets Konstabelskole den 13. oktober.

(MST)

7 nye sekondløjtnanter

Den 11. september modtog Chefen for Søværnet 7 nyudnævnte sekondløjtnanter af reserven (MS). Presentationen blev foretaget af chefen for Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, kommandørkaptajn H.J.Jørgensen, som hermed afleverede det første hold elever efter overtagelsen af posten som chef for skolen.

De nyudnævnte sekondløjtnanter er uddannede efter den ændrede plan på skolen, hvormed de har fået indblik i såvel radar- som sonar-materiel

samt gennemgået et kursus i tjeneste som vagthavende officer, hvilket alt i alt skulle gøre dem velegnede til at bestride tjenesten på de poster, som de nu udstikkes til. For dette holds vedkommende fordeles de til torpedobåde, undervandsbåde, minelæggere og bevogtningsfartøjer.

(MST)

Indland kort

Kulturminister Niels Mathiasen og forsvarsminister Kjeld Olesen aflagde den 11. september besøg på Holmen. Chefen for Søværnet fremviste nyt og gammelt på Holmen herunder torpedobådsværftet samt museumsmagasinerne i Bohlendachhuset og i Carls og Frederiks bastioner. Efter en sejlads i Sundet med torpedobådene SØRIDDEREN og SØLØVEN sluttede besøget med rundkørsel på Holmen.

Ved afslutningen af soldaterforeningernes forsvarsdag i Odense, der blev holdt i Søværnets tegn, overrakte arrangørerne Chefen for Søværnet et skjold til minde om dagen. Viceadmiralen har ønsket, at skjoldet anbringes i fregatten HERLUF TROLLE, der deltog i besøget.

BP-oliekompagniet har fået tilladelse til at gennemføre en række brandkursus/øvelser af kortere varighed ved Søværnets Teknikskole, ABCD-kursus, for kompagniets personale. Det er en betingelse, at det sker uden udgifter for Søværnet og ikke griber ind i det faste uddannelsesprogram.

Den fratrædende franske forsvarsattaché, colonel Jaques Grandperret, og hans efterfølger, lieutenant colonel Antoine Cochenne, har aflagt besøg hos stabschefen ved Chefen for Søværnet, kommandør E.V. Jørgensen.

Chefen for Søværnet har takket chefen for Västakustens örlogbas i Göteborg for de veltilrettelagte nordiske marinekapsejladser, som blev afviklet til fuld tilfredshed og stor glæde for de danske deltagere.

Talsmændene for inspektionskutteren MAAGENS menige har anmodet om, at den instruktionsfilm, Søværnets Eksercerskole, viser inden oprejse til Grønland, må blive udvidet til også at give et indtryk af livet i inspektionskutterne.

Udland kort

Officererne til den vesttyske marines tre første raketbåde af typen 148 er rejst til et fire ugers træningskursus i Paris. Den første båd overtages den 30. oktober i Cherbourg, hvorefter der er et par måneders prøvesejlads. To af de nu 15 år gamle både af JAGUAR-klassen er sendt til ophugning i Kiel.

Det svenske hjemmeværns personel er i år øget med 2.000 til over 93.000, den største stigning i mange år. Med sanitets-, motor- og de kvindelige korps er hjemmeværnets totale styrke 115.000.

Marinearkæologer og museumsfolk fra 16 lande samles i oktober på det britiske marinemuseum i Greenwich til en ugelang kongres. Møderne vil særligt koncentrere sig om konserveringstekniske spørgsmål.

Det svenske Försvarets Materielverk har bestilt 14 minearbejdsbåde til kystartilleriets mineudlægningsdivisioner. Bådene er af letmetal, 16 m lange, 4,3 m brede og med et dybtgående på 0,8 m. De drives af to dieselmotorer på hver 252 hk og farten er 18 knob. Den første båd skal leveres efter nytår.

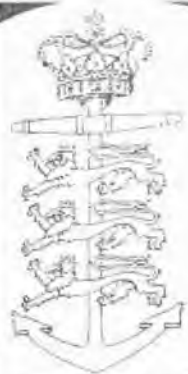
"Royal Navy" har igen udstedt en førstedagskuvert til frimærkesamlerne. Denne gang er det til minde om "Operation Pedestal", en stor konvoj, der blev samlet i Gibraltar den 10. august 1942 for at bringe vigtige forsyninger til Malta. Kuverten bærer et billede af tankskibet OHIO, der trods svære angreb fra sø og luft nåede sit bestemmelsessted.

Sovjetiske forskere har rejst tanken om et verdensomspændende EDB-system til brug for vejrtjenesten og havforskningen. Et net af observationsposter i havene, dels bemandede, dels automatiske, skal overføre observationerne til vejrcentre i land.

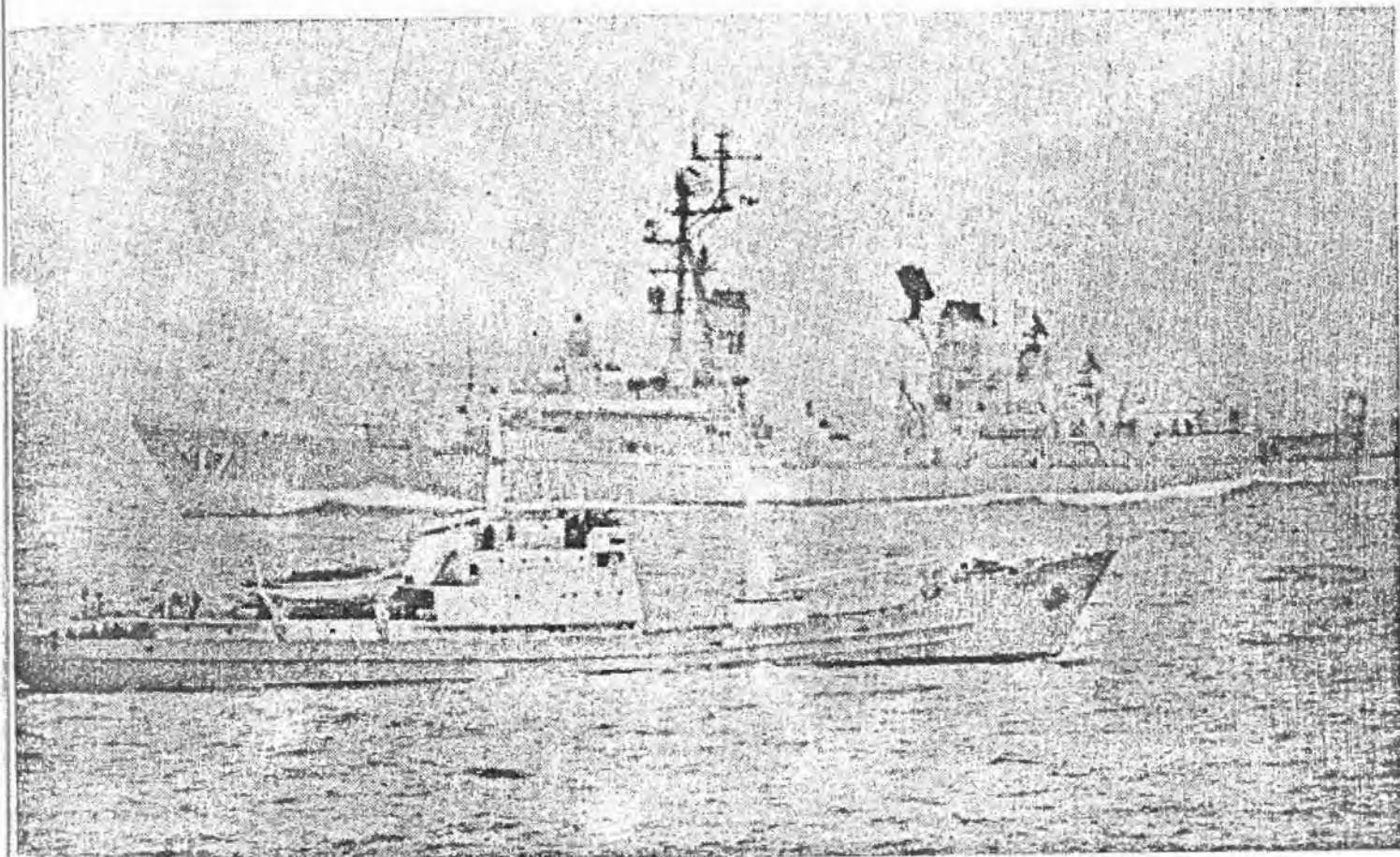
Fregatten NARVIK vandt for tredje år i træk den norske kysteskadres idrættskonkurrence et points foran fregatten STAVANGER og 35 foran fregatten OSLO. Kaproning for chefer blev vundet af generalinspektøren for Sjøforsvaret, kontreadmiral Skjong.

Efter fornylig at have haft sovjetisk flådebesøg har Helsingfors nu også haft polsk flådebesøg. Det var jageren WARSZAWA og torpedo-bådene ZRECZY og ZAWIETY.

Thøstrup

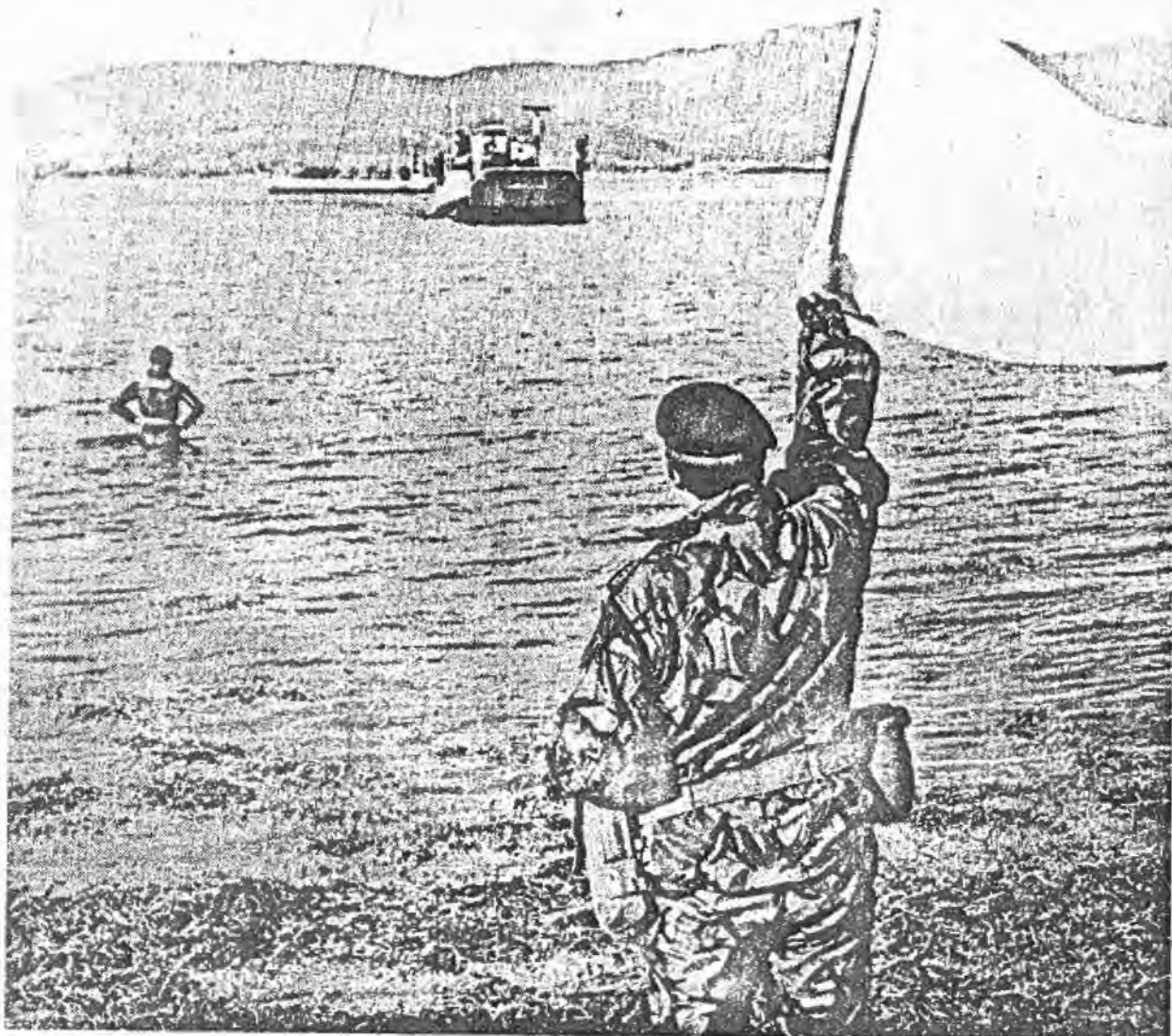

SØVÆRNS- ORIENTERING

Konvojkonference i Frederikshavn

I forbindelse med øvelse STRONG EXPRESS blev der den 18. september afholdt en konvojkonference på Flådestation Frederikshavn. Sådanne konferencer holdes, før en konvoj skal afgå fra havn for at sikre, at kaptajnerne på handelsskibene ved, hvad de skal gøre i forskellige situationer, hvilken rute de skal følge, hvor deres skib skal være i konvojen etc. Konvojen, der skulle afgå et par timer senere, bestod af fem coastere, der var lejede af NATO, og eskorten var et tysk depot-skib og tre tyske fregatter. Til stede ved konferencen var kaptajner og styrmænd fra coasterne, lederen af konvojen kaldet Convoy Commodore, officerer fra eskortefartøjerne og den danske NCSO (Naval Control

of Shipping Officer) for Frederikshavn, den officer, der leder konferencen, og som sørger for alt vedrørende papirer, bøger o.s.v. til skibene.

Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral O.Brinck-Lund, åbnede konferencen, som blev holdt på engelsk, og sagde blandt andet:

"Da konvojen udgår fra mit område, har jeg ønsket at åbne denne konference. Jeg byder Dem alle velkommen til øvelse STRONG EXPRESS og til vor konvojkonference og retter en særlig velkomst til deltagerne fra handelsflåden. Ingen af os ønsker at opleve en ny krig, men hvis krigen alligevel skulle komme, er der én ting, vi søfolk er sikre på, vi vil ikke kunne undvære handelsflåden. Mange har sagt det før jeg, og selv før vor tidsregning er det blevet sagt: "Vi må planlægge i fred, hvad vi vil gøre i krig". Vi har derfor udarbejdet planer, har opbygget en NCS-organisation, vi har trænet NCSO'erne på kurser og i øvelser etc.

Jeg mener ikke, at vi, som nogle muligvis tror, er her for at træne handelsflådens officerer. At træne nogle enkelte ud af de mange tusinde skibe, der vil blive brug for, er nytteløst. Vi ønsker derimod at afprøve hele NCS-organisationen og så se, om De sejler Deres skibe, sådan som vi gerne vil have Dem til at gøre det efter at have deltaget i denne konference, og efter at De har læst vore instrukser.

Da jeg i går tænkte på, hvad jeg skulle sige i dag, mindedes jeg en samtale med en engelsk officer. Han havde været pilot om bord i et hangarskib, hvor et jetfly for første gang skulle sendes op med dampkatapult. Eskadrillechefen kom ind i briefingrummet, pegede på ham og sagde: "De bliver den første til at prøve den nye katapult". Piloten blev selvfølgelig stolt, men kun indtil chefen fortsatte: "For hvis De kan klare det, så kan alle de andre også".

Vi er nødt til at afprøve vor organisation og vore planer. Vi synes selv, de er klare og forståelige, men vi vil gerne have det kontrolleret af officerer fra handelsmarinen, som ikke til daglig beskæftiger sig med den slags problemer. Hvis De forstår vore instrukser, forstås de formodentlig også af andre kaptajner. Jeg beder Dem om at hjælpe os ved at spørge, hvis der er noget, De ikke forstår både her under konferencen og senere under sejladsen. Fortæl os, hvis De finder mangler eller fejl, således at vi kan få rettet vore publikationer."

Billederne viser et par glimt fra øvelse STRONG EXPRESS. Forsidebilledet viser et sovjetisk efterretningsskib der under øvelsen passerer imellem det amerikanske hangarskib JOHN F. KENNEDY og den amerikanske destroyer CONYNGHAN. Det andet billede er fra en af landgangsovelserne i Norge med deltagelse af britiske og hollandske styrker.

(SOK)

Geodætisk Institut til Gernersgade

Forsvarsministeriet har efter drøftelse i det af ministeriet nedsatte lokaleudvalg bestemt, at Marinestabens bygninger i Gernersgade og Haregade efter Marinestabens udflytning til Vedbæk stilles til rådighed for Geodætisk Institut.

Søkvæsthuset vil være til rådighed for placering af et kommende farvandsdirektorat, idet det dog forudsættes, at to lejeboliger friholdes for lejemål.

Forsvarsministeriet vil derfor ikke kunne gå ind for Chefen for

Søværnets forslag om, at Marinestabens arkiv forbliver i Haregade efter stabens udflytning til Vedbæk, ligesom man ikke vil kunne tiltræde den foreslåede lokaleudvidelse til Marinestabens Bibliotek.

(MST)

Ferieordning for menigt personel

Forsvarskommandoen har bedt Chefen for Søværnet om at fremsætte bemærkninger til en eventuel ferieordning for de værnepligtige.

Chefen for Søværnet har svaret, at selvom han har forståelse for de værnepligtiges synspunkter, kan en ferieordning som indebærer 10 dages ferie udover de eksisterende 16 dages befalede orlov, ikke anbefales indført generelt i Søværnet. En sådan ferie vil på visse tjenestesteder periodevis medføre nedsat beredskab, uddannelse, øvelsesaktivitet, vedligeholdelse og inspektionstjeneste samt øgede udgifter til erstatningsmandskab.

Chefen for Søværnet har derimod intet at indvende imod, at de befalede orlovsdage konverteres til en samlet ferie. Tjenestens tarv medfører dog, at ferien ikke overalt i Søværnet kan afvikles inden for ferieperioden 2. maj - 30. september. Det vil således ikke være muligt for følgende tjenestesteder: Søværnets Eksercerskole, Grønlands Kommando, Færøernes Kommando, visse skibe til særlige formål (skoleskibe m.fl.) og inspektionsskibe; såfremt ophold på hjemmebase udvides, vil afvikling af en samlet ferie dog være mulig.

Chefen for Søværnet henleder opmærksomheden på, at en samlet ferie vil afstedkomme økonomiske problemer for de værnepligtige, der ikke har optjent feriegodtgørelse forinden indkaldelsen.

(MST)

DANNEBROG stryger kommando

Kongeskibet DANNEBROG stryger kommando den 3. oktober efter endt sommertogt.

I togtets første periode lå kongeskibet til disposition for Dronningen på den traditionelle plads i bøjle 1 uden for Flådestation København.

Den 23. juni gik skibet på togt i danske farvande med Dronningen, Prins Henrik samt prinserne Frederik og Joachim om bord. Togtet indledtes med besøg i Odense, hvorefter turen gik til Assens, Svendborg,

Erøskøbing og Rudkøbing. Sidste del af den kongelige families togt i danske farvande påbegyndtes i Helsingør og gik til Ålborg, Thisted, Struer og Esbjerg. Derfra returneredes til København via Kielerkanalen.

Den 1. august påbegyndte den kongelige familie sit 6 ugers ophold på Marselisborg Slot, i hvilken periode DANNEBROG lå til disposition i Århus Havn, hvorfra følgende sejlads udførtes: Officielt besøg i Sønderborg, audienstur til København samt Dronningens inspektion af Flådens skibe i Århus Bugt.

Uden for sejladsperioderne har besætningen kunnet deltage i idræt og velfærdsture. Endelig skal det nævnes, at 15 værnepligtige har bestået Handelsministeriets duelighedsprøve i sejlads, efter at have deltaget i navigationsundervisning om bord.

(DANB)

FALSTER^s besøg i adoptionsbyen

Minelæggeren FALSTER er "født" på skibsværftet i Nakskov, så intet er vel mere naturligt, end at den også er adopteret af byen. På skibets nuværende togt har der to gange været afsat tid til et besøg i Nakskov. Første gang i 1971 i forbindelse med et marinehjemmeværnstævne i byen og anden gang i weekenden 18. - 20. august i år i forbindelse med en byfest som havde det nyttige formål at skaffe yderligere penge til en sportshal i Nakskov.

Det blev en i alle henseender vellykket weekend, især for byens befolkning, men også for minelæggerens besætning, og vi ser frem til det tidspunkt, hvor sportshallen skal indvies. Besætningen havde i god tid forberedt en gave i form af et tilskud til hallen. I skibets cafeteria var ophængt en skattekasse á la sørøver og som et led i weekendens festligheder blev kisten af skibets chef overrakt formanden for byfestkomiteen. Den blev båret fra skibet af 2 sørøvere.

Fredag eftermiddag ankom den næsten nymalede minelægger til den flagsmykkede by. Chefen, orlogskaptajn H. Rossing, er selv født i Nakskov og har taget studentereksamen der. Weekendens bar præg af receptioner, officielle og uofficielle besøg og der blev knyttet mange nye og genopfrisket gamle kontakter. Til alle arrangementer deltog personel af alle grupper fra skibets besætning. Lørdag eftermiddag var der "børneparty" i FALSTER for 30 børn fra byen, som fik frugt, slik, chokolade og kager samt en sejltur i motorbåd. Byens CF-korps havde i samarbejde med Tuborg lavet "verdens længste ølbord" og mange fik her

slukket tørsten samtidig med, at de støttede indsamlingen til sports-hallen.

Om søndagen var der offentligt besøg om bord fra 1300 - 1600. Under besøget afviklede Søværnets Flyvetjeneste en vellykket helikopter-demonstration hvori også FALSTERs svømmedykkere deltog. Da dette punkt på programmet var overstået, trådte Søværnets Tamburkorps an på kajen til Tattoo for senere at marchere gennem byen til festpladsen med klingende spil. Alt i alt en god reklame for Søværnet. Der var 1700 besøgende om bord i FALSTER.

Da tamburkorpset ligesom minelæggeren skulle til dronningerevy i Århus, fik de et "lift" med. Et arrangement som FALSTER tidligere har gennemført for korpset, som hver gang glæder sig over at kunne overnatte på et orlogsskib.

Mandag formiddag afsluttedes besøget og i Nakskov var man allerede tilbage i hverdagen da FALSTER stod havnen ud med ønsket om snarlig gentagelse af et besøg i "vores by". (FALS)

Indland kort

Viceadmiral Sir John Martin, der fratræder som DEPUTY SACLANT, har aflagt besøg hos bl.a. forsvarschefen og stabschefen ved Chefen for Søværnet. Desuden besøgte minelæggeren SJÆLLAND, hvor chefen for Søværnets operative Kommando tog imod.

Marinehjemmeværnet har tiltrådt et forslag fra Marineforeningen om adoption af de lokale Marinehjemmeværns-fartøjer. Formålet er på denne måde at udbygge et gensidigt virke mellem Marineforeningen og flotillegasterne, som man giver lejlighed til at indtræde som medlemmer.

Flådestation Frederikshavn fejrer den 2.oktober 10 års fødselsdag ved en fest for alt personel i kostforplejningsbygningen. Der er desuden inviteret en række gæster og Søværnets Tamburkorps medvirker.

Fredericia kommune har henvendt sig til Søværnet med et ønske om at adoptere bevogtningsfartøjerne HAVMANDEN og HAVFRUEN. Chefen for Søværnet har takket for henvendelsen og foreslår, at adoptionen finder sted den 6.juli næste år.

Storebælts Marinedistrikt og Flådestation Korsør har haft besøg af Nyborg Ungdomsskole. Eleverne fik bl.a. en orientering om søredningstjenesten.

Søværnet har modtaget en bjærgeløn på 8.000 kr. i anledning af orlogskutteren DREJØs bjærgning af den færøske sloop WESTWARD HO i fjor. Beløbet er blevet fordelt til besætningen.

Forsvarsministeriet har bestemt, at Forsvarets Intendanturkorps' stab nedlægges 1.april næste år, idet den skal integreres i Forsvarsstaben. Beslutningen indebærer en forenkling i forsvarrets øverste ledelse, idet antallet af administrative led nedbringes.

Udland kort

Efter ændringerne af graderne i den svenske marine har Marinens Underofficersskola skiftet navn til Marinens Kompaniofficersskola og Vapenofficersskolan til Vapenregementsskolan, men de øvrige uddannelsesinstitutioner har bevaret deres navne.

Den vesttyske regering agter at udvide fiskerigrænsen i Nordsøen fra 3 til 12 sømil. Det oplyses i Bonn, at udvidelsen vil blive grundigt forberedt og næppe blive effektiv før næste år.

To sovjetiske ingeniører, Igor Danilov og Oleg Pavlov, har bygget et undervandslaboratorium, hvor tre mand kan opholde sig tre døgn på indtil 250 m dybde. Laboratoriet er på 3 t displacement, batteridrevet og meget manøvredygtigt.

Et engelsk filmselskab er ifærd med at optage en helaftens film om den tyske slagkrydser BLUCHER, der blev sænket i Oslofjorden i 1940. For tiden optages film på fjordbunden fra en mini-ubåd. Også de gamle kanoner på fæstningen Oscarsborg spiller en rolle i filmen.

Den drivende isflage med station Nordpol-19 har passeret lige hen over Nordpolen. Det er første gang det er sket i den sovjetiske forsknings historie. Besætningen indsamler oplysninger om ismasser-

nes bevægelser i det utilgængelige område.

Amerikanske eksperter regner med, at den kinesiske flåde snart vil være den sovjetiske hurtigbådsflotille overlegen. Ubådsbygningen koncentrerer om hurtige angrebsbåde og på længere sigt om en flåde af atomdrevne ubåde med interkontinentale raketter. Kina er i stand til at bygge dem, siger amerikanerne.

E. V. Jørgensen
fg

SØVÆRNS- ORIENTERING

Nye skibe i den svenske flåde

Den svenske forsvarsminister Sven Andersson har i Bergen navngivet kanonbåden JAGAREN, der er norsk konstrueret og bygget for svensk regning. Det er første gang i historien, at Sverige har fået bygget et orlogsskib uden for landets grænser.

JAGAREN er 120 fod lang, 20 fod bred og vejer fuldt udrustet 127 t. Besætningen er på 16 og farten opgives til mellem 30 og 40 knob. Skroget er af stål og helsvejsset. Fartøjet får en anden bestykning end de norske kanonbåde, bl.a. en 57 mm Boforskanon og Pingvin-sømålsmissiler. Også andre våbentyper ventes afprøvet i forsøgsperioden, der vil vare et årstid. Flåden regner med at anskaffe 24 fartøjer af denne eller tilsvarende type. Bergens Mekaniske Verkstad nærer forhåbninger om, at JAGAREN vil blive den første af en serie på 16 lignende kanonbåde til Sverige.

Svenskerne foretager i øvrigt for tiden undersøgelser af de krigsskibstyper, som skal indgå i flåden i slutningen af 70-erne.

Den største af disse typer antages at blive en korvet på ca. 1.000 t til erstatning for de nuværende jagere og fregatter. Denne skibstype, der ses i projektskitse, vil blive den største kampenhed i den svenske flåde. Udover eskorteopgaver, vil den nye type kunne anvendes som ledende enhed, f.eks. for en gruppe torpedo- eller missilbåde. På det nuværende planlægningsstadium består bevæbningen af to 120 mm kanoner

samt morterer for antiubåds våben. Korvetten skal også kunne medføre miner. (MST)

Lempelser for rekrutter foreslås

Forsvarskommandoen har anmodet værnscheferne om at fremsætte bemærkninger til en lempeligere ordning om adgang til frihed og bæring af civil påklædning for rekrutter.

Chefen for Søværnet har svaret, at siden uddannelsestiden ved Søværnets Eksercerskole i 1969 blev forlænget fra knap to måneder til tre måneder, er landlov givet til vagtfrit personel én gang ugentlig, normalt på onsdage fra tjenestens ophør til kl. 01.00. Friheden gives efter første søndag efter indkaldelsen. Spadseretilladelse gives til vagtfrit personel på tirsdage, torsdage og fredage fra tjenestens ophør til kl. 22.30. Denne frihed gives efter 2. søndag efter indkaldelsen, men ikke den sidste torsdag før afgang fra skolen. Lørdag-søndagsfrihed gives hver uge fra tjenestens ophør lørdag kl. 11.00 til natten mellem søndag og mandag kl. 02.15 til alle værnepligtige og elever på grundskolen og til vagtfrit personel på Forskole I. Den gives dog ikke den første lørdag-søndag efter indkaldelse, hvor der holdes forældredag. Udvidet lørdag-søndagsfrihed gives i princippet hver 3. uge fra tjenestens ophør fredag kl. 15.00 til natten mellem søndag og mandag kl. 02.15 efter samme retningslinier.

Henset til den seneste udvikling og mange henvendelser fra de værnepligtiges talsmænd om udvidelse af frihed foreslår Chefen for Søværnet efter samråd med eksercerskolen, at landlov gives til vagtfrit personel én gang ugentlig, normalt på onsdage fra tjenestens ophør kl. 16.00 til næste morgen kl. 07.45. Friheden gives efter første søndag efter indkaldelsen. Spadseretilladelse som hidtil.

Lørdag-søndagsfrihed gives hver uge fra tjenestens ophør lørdag kl. 11.00 til mandag morgen kl. 07.45 til alle værnepligtige og elever på grundskolen og til vagtfrit personel på Forskole I. Den gives dog ikke den første lørdag-søndag efter indkaldelsen, hvor der holdes forældredag. Udvidet lørdag-søndagsfrihed gives indtil ny lørdagsordning for Forsvaret træder i kraft - i princippet hver 3. uge fra tjenestens ophør fredag kl. 15.00 til mandag morgen kl. 07.45 efter samme retningslinier.

Søværnets Eksercerskole har oplyst, at den gældende ordning om bæring af uniform under den første måneds tjeneste ikke giver anledning til utilfredshed. Selvom det rent teknisk vil være muligt at give

værnepligtige og elever tilladelse til bæring af civil påklædning i fritiden fra mødedagen, finder Chefen for Søværnet det af såvel pædagogiske som praktiske årsager rigtigst, at der tidligst gives adgang til bæring af civil påklædning ca. 1 uge efter mødedagen.

(MST)

Første kvindelige røgdykkere

Af de første kvindelige konstabelelever har 3 gennemført røgdykkeruddannelsen på Søværnets Teknikskoles ABCD-kursus i forbindelse med deltagelse i kurset krigssanitetstjeneste/ABCD-tjeneste for korporals-elever sanitet.

De 3 er således de første kvinder, der i Søværnet har modtaget røgdykkerbevis. Deltagelsen i røgdykning er frivillig for kvindelige konstabelelever. Deres uddannelse sker på lige fod med mandlige elevers.

(TKS)

Admiral Dahl mindet på Langelandsfort

På Langelandsfort benyttede man fortets 19-årsdag 15. september til at mindes den søofficer, der som chef for Kystbefæstningen stod bag projekteringen og etableringen af fortet, kontreadmiral E.M.Dahl.

En kreds af indbudte civile og militære samledes på dagen med officererne i fortets smukke have. Her opridsede fortchefen i sin minde-tale baggrunden for admiral Dahls virke ved Kystbefæstningen og pegede på de bemærkelsesværdige resultater, admiralen opnåede fra tiltrædelsen i 1947 til sin pludselige død i 1955.

I 1947 var Kystdefensionen i det væsentlige blot de søværts rester af Københavns tidligere befæstning. De fleste i Søværnet så derfor med skepsis på disse ældre fortors mulighed for at yde væsentligt bidrag til dansk søforsvar, og hos mange omfattede skepticismen faste kyst-befæstningsværker i almindelighed.

I løbet af 8 år lykkedes det admiral Dahl at ændre dette billede. Han erkendte, at en del af dansk søforsvars opgaver bedst løses fra kysten, og han så, at faste kystforter var løsningen, når blot de blev anlagt de rigtige steder. Han satte med held hele sin dynamiske personlighed ind på at overbevise de afgørende og bevilgende instanser om, at en rimelig del af Forsvarets investeringer i de følgende år skulle anvendes til udbygning af kystforsvaret. Resultatet blev bl.a.

etableringen af de tidssvarende og slagkraftige forter ved vore hovedgennemsejlingsfarvande Sundet og Store Bælt; Stevnsfort og Langelandsfort. Kystbefæstningen havde afkastet sig sin københavnske spændetroje, og dansk søforsvar havde på de strategisk rigtige steder fået to værdifulde støttepunkter.

Blandt de indbudte var admiral Dahls to døtre, fru Jytte Just Nielsen og fru Birgith Schwartz, og efter talen afslørede de et af fortets officerer anskaffet portræt af admiralen.

Portrættet, der nu er ophængt i fortets hovedbygning, bærer inskriptionen: Kontreadmiral E.M.Dahl - f. 28/5 1895 d. 13/5 1955 - chef for Kystdefensionen/Kystbefæstningen 1947 - 1955 i hvilken periode Langelandsfort blev projekteret og etableret.

(LFT)

De stjalne jomfruer

Søværnsorientering bragte i et af de sidste numre en notits om tyveri af 12 jomfruer fra fregatten JYLLAND. Vi må nu tilstå, at vi er kommet galt afsted med jomfruerne.

Konservator V.Topsøe Jensen, museumsmagasinet, fortæller, at tyveriet desværre er en kendsgerning og det antagelig er souvenirjægere, der har været på spil. Forklaringen på, hvad en jomfru er, er derimod forkert, ligesom begrebet taljeblok også er ukorrekt.

En jomfru er en cirkelrund, i profil elipseformet træskive med tre huller gennem skiven og en skølpet rille rundt i kanten af skiven. Jomfruen brugtes til at ansætte vant og barduner, i moderne skibe er de erstattet af ansætningsskruer. I skølpen lægges det vant, der skal ansættes. Enten splejsses vantet, eller det fastgøres ved et bændsel. Gennem de tre huller indbændsles jomfruen med en tilsvarende jomfru, der sidder i røstet i skibssiden. De tre bændsler benævnes: hjerte, ende og mellembændsel.

En blok er en ramme af træ eller jern, i hvilken der er anbragt een eller flere skiver til derover at skære et tov. Blokken giver tovet en sådan visning, at kraften let kan anvendes. En blok består af: blokhuset, skiven eller skiverne, skiveblokken samt beslaget eller stroppe.

En talje består altid af mindst to blokke, mindst 2-skivede blokke. Det tov der skæres i taljen, kaldes løberen. Den ene part af løberen står fast i den ene blok, den anden part hales der i og kaldes den halende part.

Taljens anvendelse er at reducere kraften af den genstand, der skal løftes, hejses.

Den sidste oplysning om jomfruernes alder 1857 er også forkert. Disse jomfruer er forfærdiget ved Orlogsværftet i 1930, da fregatten fik sin rig restaureret. Prisen - 1400 kr. - pr. stk., er selv i dag med inflation, meget højt ansat. (MUS MAG)

Søværnet klar til vinterens idræt

Som det formodentlig vil være de fleste bekendt er de to gamle, hæderkronede idrætsforeninger Idrætsforeningen for Søværnets Officerer og Idrætsforeningen for Søværnets Specialofficerer gået sammen om oprettelsen af Søværnets Idrætsforening, hvorved alt personel nu er samlet i én idrætsforening. Den nye forenings vedtægter åbner mulighed for at optage alt tjenstgørende militært personel samt personel med tilknytning til Søværnet, - hvilket bl.a. fortolkes som personel fra Marinehjemmeværnet, Kvindeligt Marinekorps m.v.

Da den tidligere Kvindelige Marineres Idrætsforening for nogen tid siden opløstes, havde man den store glæde, at næsten alle aktive medlemmer meldte sig i Søværnets Idrætsforening, der dermed har fået et længe savnet islæt af kvinder i det frivillige idrætsarbejde i Søværnet.

Foreningens vinterprogram bygger på mange muligheder og indtil nu er følgende aktiviteter sat i gang:

Badminton foregår mandag og tirsdag 1600-1800, torsdag 1500-1800 og fredag 1900-2100. Indendørs bueskydning tirsdag 2000-ca.2400 og fredag 1600-1900. Fægtning mandag 1600-1800. Håndbold tirsdag 1900-2100 og torsdag 1930-2045. Skydning (pistol) tirsdag 1600 og torsdag 1700. Skydning (riffel) fredag 2000-2300. For sportsfiskere er der ture alle lørdage i oktober. Svømning (kvinder) torsdag 1900-2000, mens gymnastik for kvinder endnu ikke er fastlagt.

Alle henvendelser om tilmelding kan rettes til formanden, kaptajnløjtnant Eigil Jørgensen, Holmen, lokal 2341.

(SIF)

Indland kort

Chefen for Søværnet har indstillet til Forsvarskommandoen, at Søminevæsenets tidligere hovedkontor, der er blevet frigjort ved

materielkommandoens samling, stilles til disposition for eskadrerne med undtagelse af 2. etage, som indtil videre anvendes af værkstedsområde København.

Chefen for Søværnet har indstillet til Forsvarsministeriet, at de tre orlogskuttere, der er under bygning ved Svendborg Værft, navngives FARSØ, LÆSØ og RØMØ. Den første kutter forventes søsat medio november.

Mellem Forsvarsministeriet og Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel er der indgået aftale om, at kvindeligt stampersonel fra 1. oktober har adgang til fribefordring efter de i KFF B.9-1968 fastsatte bestemmelser. Fribefordringen ydes kun i uddannelsestiden.

I faldskærmsspringerkursus ved Jægerkorpset fra 28. september til 14. oktober er der 6 deltagere fra Søværnets Frømandskorps.

Der sigtes mod et fælles EDB-system for de tre materielkommandoer. I første fase skal Søværnets og Flyvevåbnets lagersystemer ensrettes. Reglerne for lagerbeholdninger skal ændres for at nedbringe dem. Fælles retningslinier for indgåelse af rammeaftaler er under udarbejdelse.

Rationaliseringen af Flyvematerielkommandoen er i fuld gang. Rationaliseringen omfatter ca. 5.000 medarbejdere, og der er opstillet en samlet plan med 32 rationaliseringsaktiviteter, som skal gennemføres over en periode af 3 år.

Udland kort

Under øvelse STRONG EXPRESS styrtede en britisk helikopter ned i nærheden af hangarskibet ALBION ud for Tromsø. Alle helikopterens 7 besætningsmedlemmer blev reddet i god behold.

Skibsværftet i Riga har søsat en isbryderfærge til Estland. Den er bygget efter tegninger, udført af skibskonstruktører i Leningrad, og er den første i en serie af samme type. Færgen kan forcere is på op til en halv meters tykkelse.

Efter at de værnepligtige i det vesttyske forsvar har fået ordre til at klippe håret, har Forsvarsministeriet bestemt, at de indkøbte 449.673 hårnet til 352.000 D-mark ikke skal smides væk. Nettene skal forandres til camouflagenet til stålhelme.

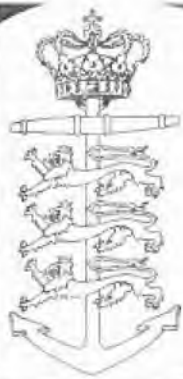
Den britiske regering har givet højeste prioritet til et udkast til nye navigationsregler i Kanalen, hvor 10% af passerende skibe bryder gennemsejlingsreglerne. Udkastet bygger på radarstationer og patruljerings med skibe og fly - det vil kræve forhandlinger med andre lande i området.

Der skal gennemføres en landsomfattende registrering af alle skibsvrag langs den norske kyst. Vragene skal først og fremmest uskadeliggøres, men hvis det ikke er muligt skal de afmærkes på kortene og indføres i redningscentralernes regionalplanlægning.

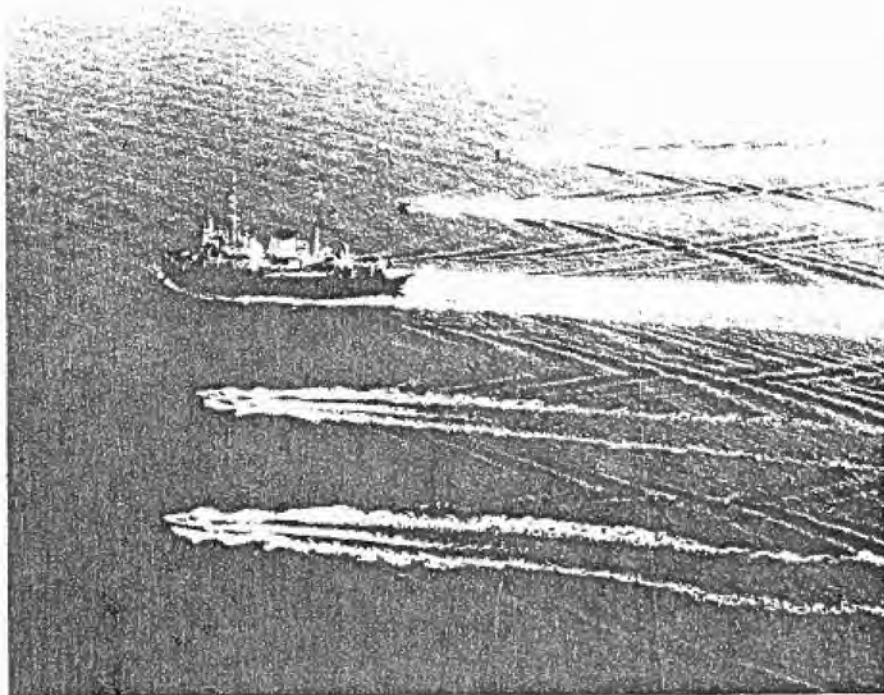
Verdens største fryse-fragtskib OKHOTSKOJE MORE er på vej fra Vladivostok ved Stillehavet til Tallinn ved Østersøen med en last frosne fisk. Det ville have krævet 18 godstog af frysevogne, hvis transporten skulle være sendt over land.

Den svenske ministryger HANÖ gör for tiden tjeneste som hjælpefartøj under sildefiskeriet i Nordøen. Ministrygeren begyndte tjenesten den 1. august og slutter den med udgangen af oktober måned.

E. V. Jørgensen
fg

SØVÆRNS- ORIENTERING

ELBJØRN velegnet til opmåling

Statsisbryderen ELBJØRN sluttede den 13. oktober togtet som opmålingsskib i danske farvande indenfor Skagen. Søkortarkivet siger, at ELBJØRN er fuldt anvendelig som opmålingsskib i danske farvande, forudsat mindre ændringer og installationer.

I en rapport hedder det, at ELBJØRN i de forløbne måneder siden kommandohejsningen den 14. april, hovedsageligt har været brugt som Master-skib med 4 "O"-både som sidebåde, men også har ageret som base

under opmåling på Skagens Rev. På baggrund af de foretagne opmålinger må det generelt siges, at skibet er velegnet til formålet.

Før kommandohejsningen blev der foretaget visse ændringer og forbedringer, som alle har virket tilfredsstillende, når man tager tiden til ændringerne og de til rådighed værende midler i betragtning. De største problemer var at tilpasse daviderne til "O"-bådene og at installere et elektrisk hejsearrangement. Denne opgave løste Søværnets Materielkommando på fortræffelig måde, således at udsætning og hejsning foregår med ønskelig smidighed. Derimod er der stadig vanskeligheder ved rangering af bådene på bådedækket, og disse vanskeligheder er af en sådan art, at hvis skibet fortsat skal anvendes til søopmåling, må der foretages en ændring af agterste david. Der er udarbejdet et forslag til løsning af problemet ved stadig at anvende de gamle davider.

Det elektroniske grej har virket udmærket, men det har vist sig, at der mangler et mindre ordreanlæg. Mange dispositioner bliver truffet ud fra vejret, og det er vanskeligt at få orienteret besætningen løbende om de trufne bestemmelser. Bemandingen på 35 mand har været passende. Under forsøgsperioden har skibets faste maskinchef gjort tjeneste om bord, men rapporten siger, at ved en eventuel fremtidig anvendelse af ELBJØRN, vil Søværnet alene være i stand til at bemane isbryderen, hvilket formentlig også vil være det mest hensigtsmæssige.

Direktøren for Søkortarkivet er indstillet på indenfor Skagen næste år at anvende ELBJØRN plus "O"-både, 1 minestryger af SUND-lassen samt SKA 7 og SKA 8. (SKA)

Flådestation Frederikshavns 10 årsdag

Flådestation Frederikshavn fejrede sit 10 års jubilæum den 2. oktober. I dagens anledning modtog flådestationen mange lykønskninger, bl.a. fra Frederikshavn byråd og mange firmaer i byen.

Repræsentanter for flådestationens civilarbejdere med fællestillidsmanden, maskinarbejder J. Kiis i spidsen, overrakte flådestationens midlertidige chef, kommandør N.F. Lange, en jernskulptur forestillende en skildvagt. Skulpturen, der er 70 cm høj, er blevet opstillet i administrationsbygningens hal. Om formiddagen marcherede Søværnets Tamburkorps med musik en timestid gennem gaderne, hvorefter der holdtes parol med deltagelse af militært og civilt personel, i alt 270 medarbejdere.

Det var kommandør Langes første dag på flådestationen, så han benyttede lejligheden til at hilse på alle. Kommandør Lange rettede en tak til personellet for det arbejde, der er udført i de forløbne 10 år. Han sagde, at han gennem sin hidtidige tjeneste som chef for henholdsvis Minelæggerskadren og Fregateskadren står som eksponent for de søgående styrker, og det passede udmærket med den opgave, flådestationen har med henblik på forsyning af sejlene enheder. Min stilling er betegnet som midlertidig, men jeg vil tillade at betragte mig selv som direkte afløser for kommandør P. Würtz, og det er mit håb, at den gode linje fra hans tid må fortsætte, sagde kommandør Lange.

Om eftermiddagen havde flådestationen åbent hus, men på grund af folkeafstemningen og almindelig arbejdsdag var besøget ikke så stort. Søværnets Tamburkorps gav opvisning og Prinsens Livregiments musikkorps spillede populære melodier. Om aftenen holdtes fest i kostforplejningsbygningen for alt personel. Der var 120 deltagere og et orkester fra tamburkorpsen spillede til dansen. Det var en fornøjelig aften, der vekslede mellem musik og valgresultater.

(FLS FRH)

Hollandsk syn på dansk søforsvar

En kendt hollandsk maritim skribent, redaktør M.A. Cageling, har efter et besøg i Danmark skrevet en stor artikel i sit blad, "Zee Wezen", om Danmarks strategiske position og søforsvarets betydning. Bladet er et tidsskrift for flåden og søfarten.

Når man analyserer Danmarks strategiske situation ser man, at den er tresidet, skriver redaktør Cageling. 1) De danske stræder forbinder i nord-sydlig retning den skandinaviske halvø med Europas fastland, og i øst-vestlig retning Østersøen med Atlanterhavet, 2) Færøerne ligger i et havområde, hvorigennem russerne vil sende deres flåde fra baserne på Kolahalvøen og 3) Grønland behersker strategisk den vestlige tilgang fra Ishavet til Atlanterhavet. De danske indenrigsruter, som samtidig er NATO-ruter, er truet fra såvel nord-øst som fra Østersøen. Danmark kan ikke beskytte disse ruter alene, men har en vigtig opgave i at beskytte landet i en mere snæver betydning.

Redaktør Cageling gennemgår den danske flådes enheder og skriver, at NATO-samarbejdet indebærer, at de mellemstore og mindre medlemslande skal vise større selvvirksomhed på forsvarsområdet end tidligere. Den danske flåde har til opgave ikke alene i første omgang at sikre

havområdet omkring det danske territorium, indtil rygstøtten fra de andre NATO-lande når frem, men også at gennemføre en observations- og kontrolopgave overfor fremmed aktivitet på havet og i luften. Sikkerhedsopgaven som tilfalder Danmark, kan kun realiseres i samarbejde med allierede. Det samme gælder sikringen af transportvejene til søs, ad hvilke der føres forsyninger til danske havne og eksportvarer fra disse.

Danmarks maritime bidrag er for ringe i forhold til dets interesser og sårbarhed. Det samme gælder for flere middelstore og mindre NATO-lande. Forhåbentlig bliver deres regeringer klar over, at der findes en grænse for USAs skatteyderes tålmodighed og offervilje, skriver "Zee Wezen".

Artiklen er illustreret med en række billeder af Flådens skibe.
(MST)

Mange flådebesøg

København har usædvanlig mange flådebesøg i denne måned. De amerikanske destroyere CONYNGHAM og SEMMES samt de britiske enheder, fregatten GRENVILLE og krydseren BLAKE har netop afsluttet et besøg på Langelinie, og fra 14. til 16. oktober er der et rutinemæssigt hollandsk flådebesøg af "Frigate Division 1", der består af korvetterne HERMELIJN, PANTER og VOS samt patruljefartøjerne HEFRING og HADDA. Der er i alt næsten 300 besætningsmedlemmer.

Fra 19. til 23. oktober kommer det belgiske fiskeriinspektions-skib GODETIA med 95 mand om bord, og fra 20. til 25. oktober kommer den argentinske krydser LA ARGENTINA på officielt besøg. Der er 121 kadetter og 525 besætningsmedlemmer om bord.

(FLS KBH)

Mange flere kvinder i US Navy

Hidtil har kvinderne i den amerikanske flåde kun bestridt poster som sekretærer, læger og sygeplejersker i hospitalskibe, men nu har man planer om også at sende kvinder til søs på en række andre poster, bl.a. som navigatører og maskinpersonel. I øjeblikket gør 7.600 kvinder tjeneste i flåden, men dette tal skal mangedobles i den kommende tid, siger admiral Zumwalt.

Efter nytår skal USS SANCTUARY på togt med kvindelige navigatører og maskinister. Skibet er blevet valgt, fordi man tidligere har haft sygeplejersker om bord, og skibet er derfor udrustet for kvindelige besætningsmedlemmer. De øvrige skibe i den amerikanske flåde skal først bygges om, før man kan påmønstre kvindelige besætningsmedlemmer. Foreløbig skal kvinder og mænd have adskilte kvarterer, men meningen er at gå ind for fuld integration i fremtiden. Det er heller ikke udelukket, at kvindelige soldater vil få indpas i kampafdelinger, men det vil kræve en ændring af forfatningen.

Da chefen for SANCTUARY, orlogskaptajn Marsh, meddelte sin besætning, at de ville få kvindelige skibskammerater om bord, blev underretningen modtaget, siger han, med forventning og de sædvanlige tvivlsomme vitser. Marsh regner dog ikke med, at der vil opstå nævneværdige problemer.

Også hæren skal åbne rækkerne for kvindelige soldater. Inden 1978 er det hensigten at fordoble det nuværende kvindekors til 48.000. Flyvevåbnet har derimod hidtil nægtet at give mere plads for kvinderne med den begrundelse, at hvis det bliver alvor kan alle fly risikere at blive indviklet i kamp. Kvinder, der ønsker at flyve, kan dog alligevel komme til det i marinens flyvevåben, der ikke har betænkeligheder.

(MST)

Indland kort

Forsvarskommandoens Samarbejdsudvalg har godkendt det indsendte forslag til Søværnets Samarbejdsudvalg (Områdeudvalg), som derefter blev etableret den 27. september.

I juli måned fløj Søværnets Flyvetjeneste 291 timer fordelt på 7 fly. I august blev der fløjet 263 timer - også fordelt på 7 fly.

Årets forskole (eksercerskole) for frivillige grønlandske orlogsgaster er indledt på Flådestation Grønnedal. De grønlandske orlogsgaster er fra Thule, Egedesminde, Godthåb, Frederikshåb, Narssaq, Nanortalik og Frederiksdal.

Forsvarsministeriet har tiltrådt, at 13-skalaen tages i anvendelse ved Forsvarets skoler og har bedt Forsvarskommandoen om at udgive generelle bestemmelser for karaktergivning efter samme principper som gældende ved de højere uddannelsesinstitutioner.

Chefen for Søværnet har tiltrådt et ønske fra Søværnets Teknikinspektør om at oprette et kursus i reparation og vedligeholdelse af maling på skibe. Det ventes holdt på Teknologisk Institut i begyndelsen af januar.

Forsvarets Personaleforening i Vedbæk, der blev startet i foråret, har nu et par hundrede medlemmer. Foreningen vil starte en række klubber for medlemmer med fælles fritidsinteresser, bl.a. med emnerne frimærker, mønter, jagt, fiskeri, skak, kunst og litteratur. Personaleforeningens formand er orlogskaptajn P.Holm.

Der indkaldes nu ansøgninger med henblik på afløsning af det nuværende personel i Slædepatruljen SIRIUS. Det forventes, at prøver og udtagelse til forskolen vil foregå i november og december, hvorefter de udstukne begynder uddannelsen i januar ved den norske hørs vinterskole.

Det islandske kystvagtskib THOR, der i lang tid har gennemgået en ombygning på Ålborg Værft, er nu afsejlet til Reykjavik, men ventes omgående indsat i fiskeriinspektionstjenesten. Skibet har altid haft platform til helikopter, men har ved ombygningen nu også fået hangar til flyet.

Formanden for Centralforeningen for Seniorsergenter og Stampersonel, Christian Sørensen, er blevet valgt til førstepræsident for den europæiske sammenslutning af militære personelforeninger EUROMIL. Den omfatter personel af alle grader og har godt en million medlemmer.

VOLUNTAS EST VIA-legatet, der er oprettet til minde om afdøde kommandør H.V.Augsburg, er for første gang blevet uddelt af legatbestyrelsen, som er Søofficersforeningens bestyrelse. Legatet blev den 6.oktober ved en højtidelighed i Søofficersforeningens lokaler uddelt til OK H.E.Lensbøl for forbedring af 40 mm kanonens skydeevne, samt til OK P.Broberg og KL T.T.Jensen for deres arbejde med den taktiske træner.

Rettelse

Under omtalen i sidste nummer(35/1972) af de nye orlogskuttere havde der indsneget sig en fejl i et af navnene. Kutterne foreslås navngivet FARØ, LÆSØ og RØMØ.

Udland kort

Svovlvær Mekaniske Verksted har påbegyndt bygningen af den første af tre specialbåde til den norske flåde. Det er både med specialudstyr til optagning af torpedoer. Den første båd ventes leveret efter nytår.

Der bygges stadig nye hurtiggående fartøjer i Sovjet. En af de nye typer er TSARNITSA, en luftpudebåd, som tager 50 passagerer og sejler 18 knob. Den kan komme frem på 40 cm vanddybde. En anden nyhed er den jetdrevne SARJA, som også sejler med 18 knobs fart. Den kan tage 65 passagerer, på korte strækninger dog 85.

Der er stigende interesse for præmieringsforslag i det svenske forsvar. I fjor indsendtes 1.891 forslag, der præmieredes med 375.963 sv.kr. I år er der uddelt den hidtil højeste præmie, nemlig 16.000 sv. kr. til to mand for et forslag til kontrol med radioanlæg i kampvogne.

Japan drøfter et officielt fransk forslag om samarbejde om et atomskibsprojekt. I forvejen har Japan og Vesttyskland indgået et samarbejde om atomskibsforskning.

Der skal oprettes et Forsvarets Apotek i Norge. Det vil medføre væsentlige ændringer i leveringen af medicin m.v. og forbedre mulighederne for analytisk kontrol med beredskabslagrene og gennemprøvning af nye lægemidler.

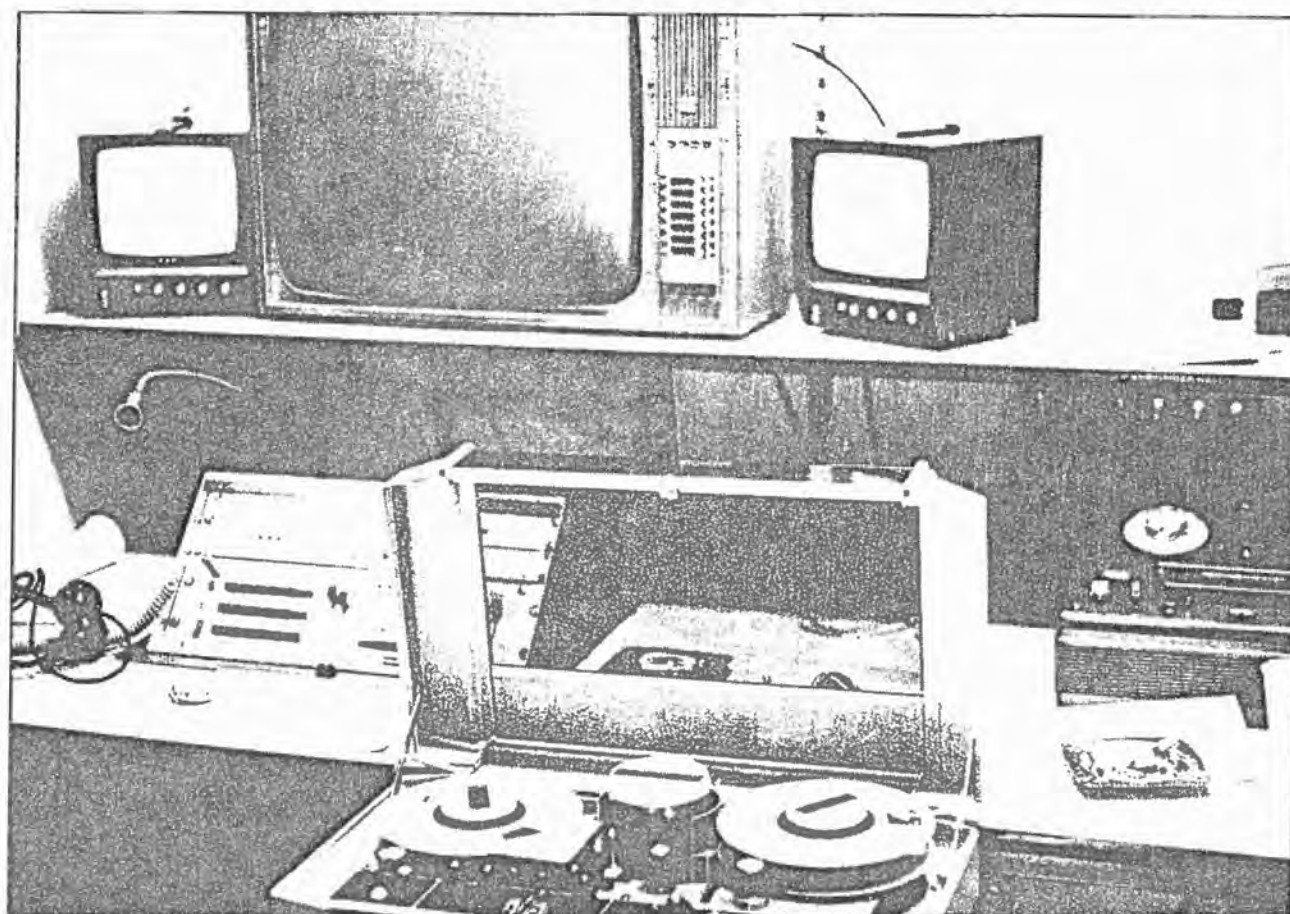
Den svenske prøveordning med øl i forsvarets kantiner har nu været i 3 år. Gennemsnitsforbruget af pilsnerøl pr.mand har været 0,7 l pr. måned. Der har været færre spiritus-forseelser end tidligere og kun få uheldige episoder. Kun i et tilfælde har det været nødvendigt at ophæve ordningen på grund af misbrug.

Finlands sjöräddningssällskap holdt 75 års jubilæum den 4.oktober. Selskabet har 38 foreninger med i alt 7.200 medlemmer. Redningsflåden består af 4 krydsere og 12 redningsbåde med moderne hjælpemidler. Dertil kommer lokale frivillige og faste stationer med radiobetjening.

Thostrup

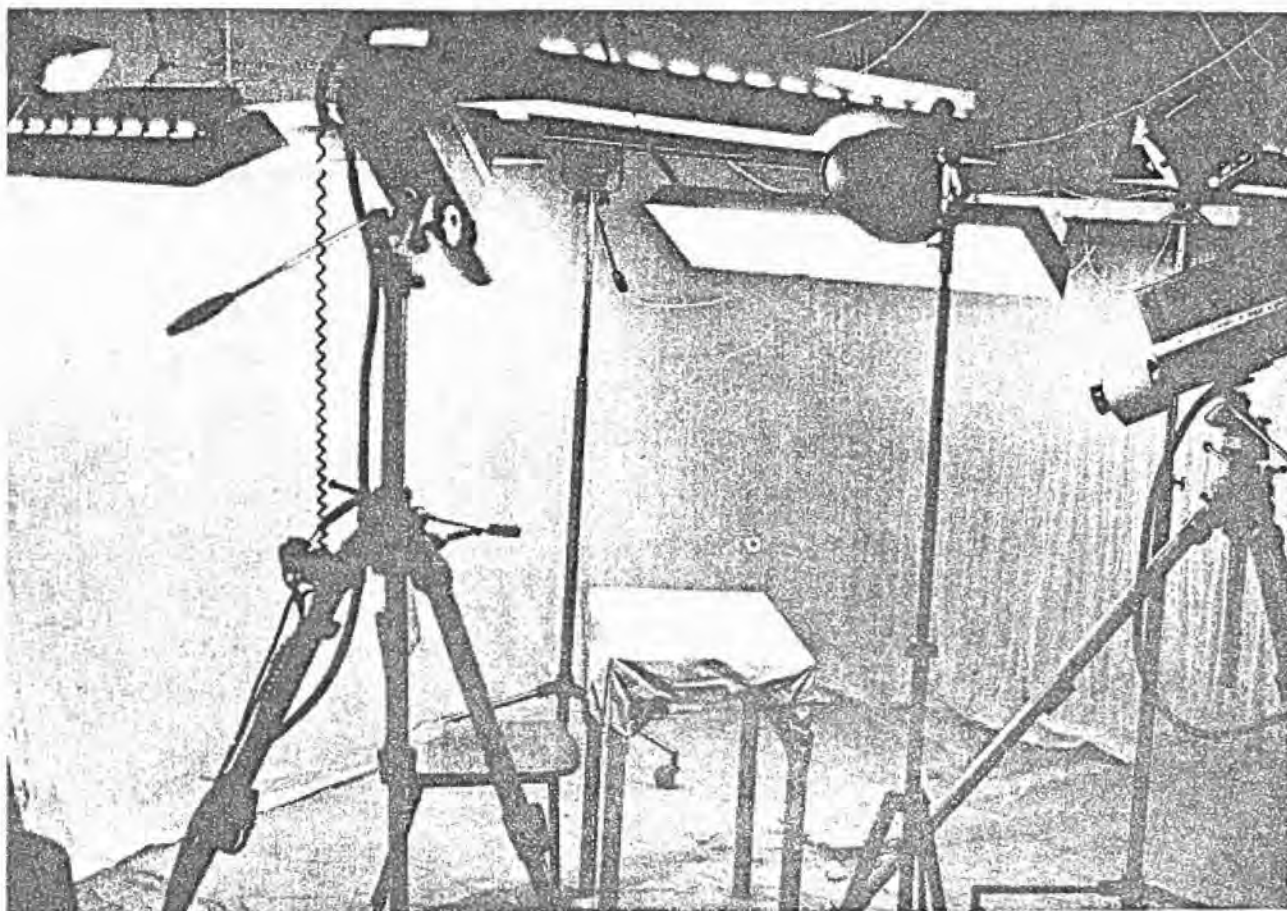
SØVÆRNS- ORIENTERING

Internt TV på Søværnets Eksercerskole

På Søværnets Eksercerskole er man nu i fuld gang med det interne fjernsynsanlæg til undervisningsbrug. I disse dage er man travlt beskæftiget med at producere det første program, der snart skal indgå i undervisningen på skolen. Programmet er et led i sanitetsundervisningen og har fået titlen "Stand's blødning". Det behandler de forskellige former for blødning og måden, de kan standses på.

Eksercerskolens ITV-gruppe - ITV står for intern television - har selv planlagt hele programmet, ligesom man selv udfører hele det tek-

niske arbejde med tekster, billeder og lyd. Når det første program er færdigt, tager gruppen fat på at optage andre programmer til sanitetsundervisningen, indtil hele dette fagområde er dækket. Man vil nødigt springe fra område til område, men helst færdigbehandle et helt fagafsnit, før man går til nye opgaver.

ITV-gruppen venter, at internt fjernsyn på de fleste områder vil afløse de tidligere instruktionsfilm, fordi man derigennem dels kan løse ganske bestemte, aktuelle opgaver og dels hurtigt kan revidere de allerede indspillede programmer. Man håber, at det senere vil være muligt også at producere programmer til andre tjenestesteder i Søværnet.

ITV-gruppen er særdeles tilfreds med det materiel, man foreløbig har fået stillet til rådighed, og også med indretningen af studie og kontrolrum; men man håber dog stærkt på visse supplerende anskaffelser. Der trækkes i høj grad på ekspertise inden for respektive fagområder, og man har fået værdifuld hjælp og mødt stor forståelse for betydningen af et samarbejde. Alle nærer forventninger om, at internt fjernsyn vil

få stor betydning for undervisningen i Søværnet i fremtiden.

"Closed Circuit Television"(CCTV) er et lukket kabelsystem, oprindeligt udformet for med stationære kameraer at overvåge f.eks. arbejdsprocesser i industrien, en rationalisering for at spare personel. Systemet gør det muligt at kontrollere produktionsfaser, selvom de foregår vidt forskellige steder i en virksomhed. Det er nu udviklet i en sådan grad, at hele byer i USA betjenes lokalt med informationer gennem CCTV, altså en form for regional-TV svarende til vor regional-radio.

På undervisningsområdet er TV forlængst taget i brug først og fremmest af Danmarks Radio, men også på skoler, hospitaler og i industrien. I denne forbindelse har man valgt betegnelsen internt TV - forkortet til ITV. Mulighederne i undervisningen er blevet udbygget med Video Tape Recorderen, der ved hjælp af magnetbånd gør det muligt at optage programmer (billede og lyd) og opbevare dem til senere brug.

Ved en sammenligning mellem produktion af film og ITV kan der peges på, at omkostningerne ved ITV ifølge amerikanske og svenske kilder kun udgør 10% af filmsomkostningerne. Det skyldes bl.a. båndmaskinen, hvormed den enkelte scene kan optages om og om igen - den tidligere optagelse slettes automatisk. Et undervisningsprogram, der ikke mere er aktuelt, kan slettes og et nyt indspilles på samme bånd. Det bør dog nævnes, at ITV ikke, når det drejer sig om kollektiv undervisning, bør udelukke instruktøren, og at den undervisningsteknologiske regel om, at 80% af det stof, der skal præsenteres, må være kendt af eleven i forvejen og kun 20% må være nyt stof, også gælder for ITV.

Søværnets ITV-gruppe råder over et studie med særskilt producerum. Det er indrettet med henblik på alle former for indendørs optagelser. Materiellet består af 2 kameraer på kørebare stativer, en båndmaskine med redigeringsmuligheder og forberedt for farve, en billedmixer af professionelt tilsnit, en lydmixer samt mikrofoner og lysmuligheder. Desuden er der indkøbt en ITV-vogn, der skal indrettes til brug for optagelser uden for studiet.

Med henblik på at kunne vise ITV overvejes det at indrette et auditorium og et antal klasseværelser med tilslutning for monitorer samt oprettelse af båndcentral og afspilningsrum. Skolen er i besiddelse af 4 monitorer (24") og 4 rullestativer med mulighed for anbringelse af monitorer i to forskellige højder afhængig af antal elever.

Af hensyn til en rationel udnyttelse af udstyr og personel, bl.a.

af hensyn til den tid, der medgår til optagelser, styres igangsættelse af de enkelte produktioner af skolens uddannelsesledelse. De respektive divisionsofficerer har beslutningsmyndighed vedrørende igangsættelse af ITV-produktioner til undervisningsbrug og virker samtidig som koordinerende forbindelsesled mellem faggrupperne og ITV-gruppen.

De anvendte bånd har en spilletid på 60 minutter og af hensyn til en økonomisk anvendelse, vil programmer fra samme fagområde blive indspillet på samme bånd. (SES)

53 mineudrykninger

Mineuskadeliggørelsesholdet fra Grelshede havde i juli kvartal 45 udrykninger, 33 efter farlige og 12 efter ufarlige genstande. Udrykningerne har bl.a. omfattet 5 syrehornsmine, 1 pendulmine, 1 stokmine, 1 holtzmine, 6 marker marine, 2 røgbomber, 18 nødraketter, 20 nødblus, 3 mortergranater, 19 stk. 20 mm ammunition, 10 mineankre, 3 topplader til mineankre og 5 tomme mineskaller. Personellet har kørt 8.500 km og sejlet et mindre antal sømil med orlogskuttere.

Mineuskadeliggørelsesholdet fra Dråby havde i samme kvartal 18 udrykninger. De uskadelliggjorte genstande omfattede bl.a. 1 53 cm tysk krigstorpedo, 2 tyske stokminer, 4.500 stk. håndvåbenammunition, 1 75 mm granat, 10 sprængblyanter, 20 nødraketter, 1 sonarbøje, markeringsblus m.m. Der er kørt 2.579 km og sejlet et antal sømil med orlogskuttere. (FLS FRH)

Julegaver klar til SIRIUS

I disse dage forbereder Marinestaben og Flådestation Københavns Forsyningsafdeling opsendelsen af de årlige juleforsyninger til slødepatruljen i Nordøstgrønland. Forsyningerne bliver pakket, så de kan nedkastes med faldskærm. Hovedindholdet er friske levnedsmidler, som slødepatruljen ikke har fået siden det årlige skibsbesøg i august måned. Desuden medsendes post og julegaver fra familien.

Nedkastningen foretages af Flyvevåbnets transporteskadrille 721, som normalt leverer droppet på dørtrinet, hvilket også er nødvendigt, da mørketiden er indtrådt i Nordøstgrønland. Der er mørketid fra november til februar. I denne periode er der jævnligt snestorme og meget lave temperaturer - helt ned til minus 40 graders celsius.

SIRIUS slødehold er på patruljerejse, når nedkastningen gennem-

føres, men håber at nå hjem inden jul. Hvis vejret er meget dårligt i dette efterår, må de, som det tidligere er hændt, tilbringe juleaften i teltene, hvor julemiddagen så vil bestå af koncentreret specialmad, kaldet pemikan. De hold, som når hjem, får til gengæld lov til at stege anden og anrette julefrokosten.

I disse dage har SIRIUS i øvrigt meldt alt vel, men beklager sig over manglende sne og is på fjordene, uden hvilket man ikke kan køre med hundeslæderne.

(MST)

Den sovjetiske rustningsindustri

42% af den sovjetiske rustningsindustri's produktion går til civile formål, oplyser pressebureauet Novosti. Fra rustningsfabrikkerne og flyindustriens virksomheder kommer 40% af alle sovjetiske køleskabe, vaskemaskiner og støvsugere, 69% af motorcykel- og scooterproduktionen, 33% af den totale produktion af cykler og bådmotorer og en betydelig mængde TV-apparater. Den civile produktion fra disse virksomheder skal øges betydeligt i resten af den nuværende femårsperiode frem til 1975.

På rustnings- og flyindustriens fagforbunds årskongres i Moskva drøftedes også branchens produktion til landbruget og det private forbrug. Kongressen rejste spørgsmålet om forbedring af produktionens kvalitet. Der opstilledes en række forslag til opmuntring af de kollektiver, hvis produktion er af særlig god kvalitet. Fagforeningerne deltager i de særlige ekspertråd, fagministerierne for rustnings- og flyindustrien har oprettet. Rådene reviderer løbende produktion, og sørger for, at forældede modeller tages ud og erstattes med nye.

På det kommunistiske partis 24.kongres sagde generalsekretær Leonid Bresnjev, at i betragtning af forsvarsindustriens høje videnskabelige og tekniske niveau får det førsterangs betydning at overføre dens erfaringer, opfindelser og opdagelser til alle produktionsfærdigheder.

(MST)

Indland kort

Personel fra de sæsonudrustede enheder, kongeskibet DANNEBROG, Skoledelingen for Kadetter og Søopmåling Grønland, har endnu ikke fået en egentlig mobiliseringsuddannelse. Chefen for Søværnet har derfor anmodet Søværnets Våbeninspektør om i samarbejde med Langelands Marine-distrikt at gennemføre en mobiliseringsuddannelse for ca. 70 mand fra disse enheder.

35 konstabelelever fra minelæggeren FYEN har under et besøg i Korsør benyttet lejligheden til at få forevist flådestationen. De fik samtidig en orientering om en flådestations organisation og opgaver.

Da det ikke var muligt for alle de værnepligtige på Søværnets Eksercerskole at stemme i deres hjemkommune, havde Frederiksværk kommune arrangeret brevafstemningen på orlogshjemmet den 2. oktober. Af de 610 stemmeberettigede stemte 433, hvilket giver en stemmeprocent på 71. Flere værnepligtige stemte dog i hjemkommunerne, så stemmeprocenten var højere.

Grønlands Kommandos C-54 fly fløj i juli 89 timer, heraf 47 med observatører fra Meteorologisk Instituts iscentral på Narssarssuaq. I samme måned sejlede inspektionskutteren MAAGEN en distance på 1460 sømil svarende til 2.600 km.

Søværnets juleaskeskål vil i år ligesom tidligere blive fremstillet af Den kongelige Porcelainsfabrik. Motivet er Nyholms Hovedvagt. Skålen koster 10 kr.

Langelandsfort vandt Søværnets fodboldturnering. Nr. 2 blev Stevnsholmsfort og Flådestation Korsør blev nr. 3.

Udland kort

Den sovjetiske flådechef, admiral Sergej Georgevitj Gorsjkov, har aflagt officielt besøg i Finland. Han besøgte bl.a. flådestationen i Åbo, hvor han fik en orientering om den finske flåde, ligesom han var på prøvetur med en af søbevogtningens nye hurtiggående motorbåde.

Norges Sjøkartverk vil inden 1978 fuldføre arbejdet med dybde-målinger og prøver fra den norske kontinentalsokkel. Samtidig foretages parallelle målinger med instituttets båd HYDROGRAF. Arbejdet har stor betydning for kortlægningen og for olieeftersøgningen.

Et mindre fragtskib, som lå ved kaj i Bodø, fik betydelige skader, da hækølgen fra seks norske motortorpedobåde slyngede skibet mod kajen. Ejeren giver marinen ansvaret og der er holdt søforklaring om sagen.

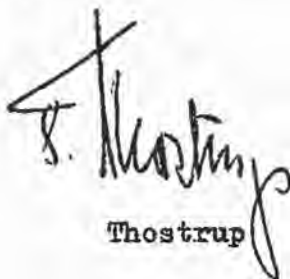
Prins Bernhard af Holland har besøgt ubåden ZWAARDVIS, der er på prøvesejlads i norske farvande. Prinsen sejlede en tur med båden ledsaget af den norske kontreadmiral A.P. Åkenes.

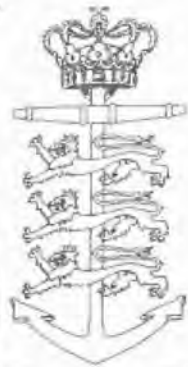
Der er projekteret tre nye amerikanske atomdrevne fragtskibe og kontrakt om bygningen af dem ventes undertegnet inden et år. De skal bygges af selskabet Babcock & Wilcox, der konstruerede reaktorerne for SAVANNAH og OTTO HAHN.

Sverige og Sovjet indleder i næste måned forhandlinger om en søfartsaftale. Den skal sætte en stopper for den nuværende situation, hvor 70-80% af fragterne mellem de to lande foregår med sovjetiske skibe, mens svenske skibe kun svarer for 7%.

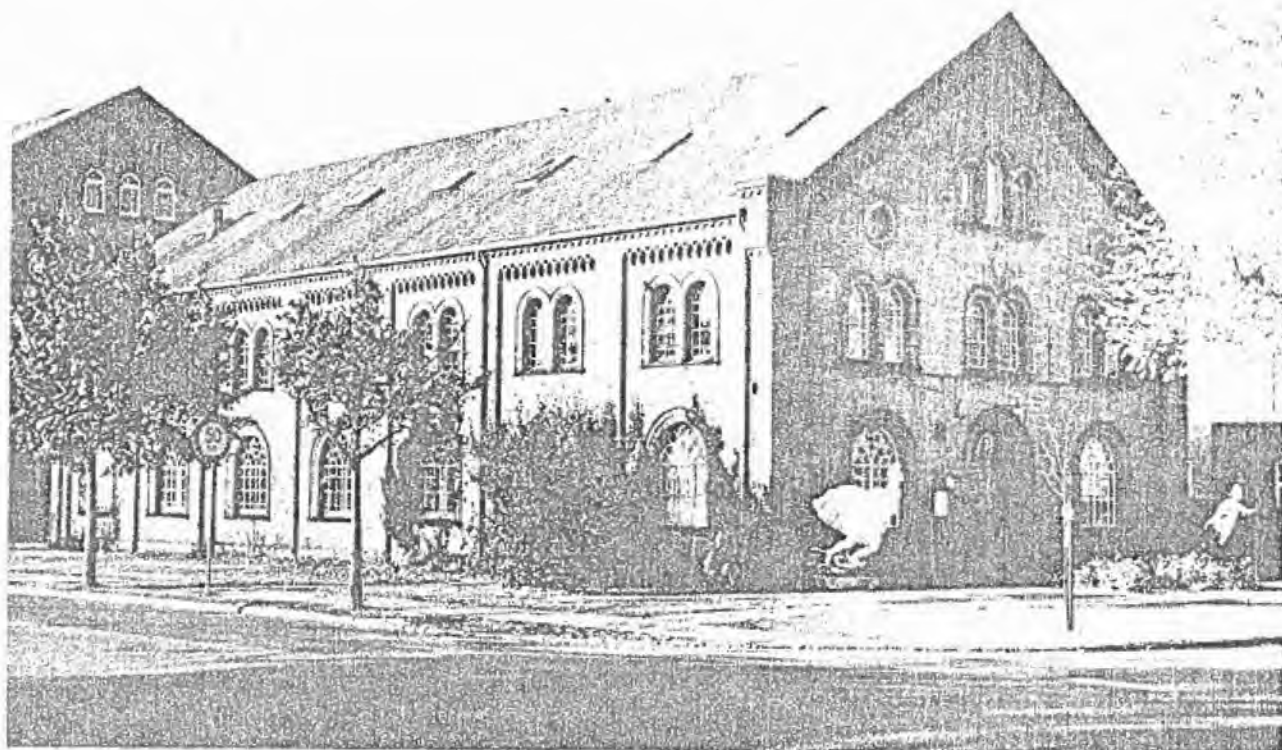
Et par tusinde liter olie fra fregatten VISBY løb under et ophold i Västervik ud i havnen. Olien blev bekæmpet af sundhedsmyndighederne, brandvæsenet og fregattens personel. Uheldet skyldtes en ventil, der ikke var blevet ordentligt lukket.

Stigende afgang af piloter er blevet et problem for det finske flyvevåben. I de sidste par år er 36 piloter gået til flyveselskaberne, der giver bedre løn og andre fordele. Det svenske flyvevåben har lignende problemer, men har netop indgået aftale med SAS om en årlig pilotkvota.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Søværnets fjernkending gennem 25 år ...

Den 1. november er det 25 årsdagen for oprettelsen af det nuværende Søværnets Taktikskoles Fjernkendingskursus.

Søværnet var efter den tyske kapitulation i 1945 kommet i besiddelse af et omfattende undervisningsmateriale vedrørende skibs- og flyidentifikation. Materialet stammede såvel fra de tyske efterladenskaber, som fra de allierede. Det meget omfattende materiale gav Søværnet et tydeligt indtryk af, hvilken vægt de krigsførende parter tillagde undervisningen i skibs- og flyidentifikation, hvorfor Marineministeriet den 8. maj 1946 nedsatte et udvalg vedrørende skibs- og flyidentifikation.

Udvalget bestod af kommandør Grandjean (formand) samt orlogskap-

tajnerne Steensen, Saabye og Ramberg.

Det skulle undersøge, hvor en skole i disse fag kunne etableres samt overveje forhold vedr. underlæggelse, leder og lærerpersonel- og uddannelse af lærere - samt hvilket personel, der burde undervises og hvilket materiel, skolen burde have.

Udvalget startede med at indhente supplerende oplysninger i England, USA, Sverige og Sovjetunionen. Endvidere spurgtes "Nordisk Sprogrøgt" om et kortere navn for skibs- og flyidentifikation. "Nordisk Sprogrøgt" foreslog "fjernkending", d.v.s. afstandsidentifikation, og "skibs- og flykending", begge begreber, der siden da har vundet indpas overalt.

Udvalget afgav betænkning den 23. november 1946 til Marineministeriet, hvor efter dette den 11. december 1946 skrev til Søværnets Bygningsdistrikt om planer og tegninger for anvendelse af den gamle Modelkammerbygning som Fjernkendingsskole. Den 17. september 1947 godkendtes de indsendte tegninger og ombygningen påbegyndtes straks efter. Marineministeriet tiltrådte udvalgsbetænkningen den 9. februar 1947. I samme måned var udvalgets medlemmer i Sverige for at studere fjernkending i den svenske marine.

Marineministeriet godkendte den 15. oktober 1947 udsendelse af fjernkendingsopgaver. Den 1. november 1947 oprettedes så Søværnets Fjernkendingsskole og udvalgets funktioner overførtes til skolen. Den 15. november 1947 bestemte Marineministeriet, at en ny silhouetbog med skibe skulle sættes i arbejde og afløse den gamle bog fra 1936. I februar 1950 nedsattes et nyt Fjernkendingsudvalg, der den 25. oktober 1951 fremlagde en betænkning med forslag om at oprette en fællesværns Fjernkendingsskole. Forslaget godkendtes, hvorefter skolen i perioden 1951-62 benævntes Forsvarets Fjernkendingsskole.

Ved oprettelse af Søværnets Navigationsvæsen i 1962 underlagdes skolen dette og ændrede navn til Søværnets Fjernkendingsskole, et navn den har båret frem til 1. september 1970, hvor Søværnets Specialskoler oprettedes. Fjernkendingsskolen kom herved under Søværnets Taktikskole og måtte ændre sin status fra selvstændig skole til Søværnets Taktikskolens Fjernkendingskursus.

Bygningen, der er beliggende på Frederiksholm, blev i årene 1893-94 opført til Flådens Historiske Modelsamling. Under besættelsens første år, hvor Modelsamlingen var evakueret, anvendtes bygningen som kaserne for Holmens Vagtstyrke. Efter 29. august 1943 overtoges bygningen til lignende formål af det tyske militær.

(TAS)

Minørhold til Færøerne

I Klaksvig havnebassin menes der at ligge et mindre antal flybomber fra sidste krig, som byen nu vil have fjernet. Det menes, at bomberne stadig er sprængfarlige. Kommunalstyrelsen har derfor bedt Forsvaret om hjælp, og Forsvarskommandoen har anmodet Søværnet om at sende et mineuskadeliggørelseshold til Færøerne.

Et mineuskadeliggørelseshold på 8 mand rejste den 23. oktober til Færøerne med et af Flyvevåbnets transportfly, hvor de nu har indledt arbejdet. Opgaven er ikke let at løse, da man ikke nøjagtigt ved, hvor flyvebomberne ligger. (VBS)

2 genfundne malerier

Det er stadig muligt at finde gamle historiske genstande, der har henligget på lofter og i magasiner.

For nylig fandt man på loftet i Nordre Magasin på Holmen 2 malerier. Det ene forestiller slaget i Køge Bugt, 1. juli 1677, og viser Niels Juels gennembrud med CHRISTIANUS QUINTUS. Det andet viser den nordlige del af Nyholm, set fra Nordre Toldbod. I forgrunden ligger bl.a. det gamle kongeskib DANNEBROG (sortmalet). Billederne er ret store, ca. 2,20 x 3,75 m.

Billederne er udført af maleren Aage Giødesen, der i årene 1886 til 1907 var lærer i tegning på Søofficersskolen. De er malet 1888 til ophængning i Søværnets udstillingsbygning på den nordiske industriudstilling, der fandt sted samme år. I alt havde Giødesen fremstillet 10 større oliemalerier, der viste flådens udvikling fra vikingetiden til 1888.

Efter udstillingen blev billederne ophængt forskellige steder indenfor Søværnet. 2 af dem kom til Søofficersskolen i Gernersgade, hvor de ophængtes i gymnastiksalen på endevæggen over balkonen. 2 andre fandt plads i Nordre Kontorbygning på Holmen, hvor det ene var i ekvipagemesterens kontor, det andet i øhefen for flådestationens forkontor. Det er disse 2 billeder, som nu er kommet for dagens lys. De øvrige billeder blev ophængt i Holmens gymnastiksal, hvor de hang til engang i 1930'erne.

Malerierne hører vel ikke til de betydeligste kunstværker, men de har historisk interesse og værdi og bør derfor bevares for eftertiden.

De er ret medtaget af tidens tand og må gennemgå en grundig restauration, inden de igen kan hænges op. Men Marinen har ikke for mange minder om sin fortid, og derfor bør billederne bevares.

Det vides ikke, hvor de øvrige 8 billeder befinder sig, men man må håbe, at også de en dag kan komme til veje.

(HIS)

Landstalsmandsmøde i Ringsted

Forsvarsministeren holder møde med talsmænd for værnepligtige menige den 2. november på Ringsted Kaserne. I den anledning er det bestemt, at talsmændene skal have lejlighed til at holde et formøde, der finder sted et par dage før - også i Ringsted. Formødet gennemføres af talsmændene selv på kasernen, hvor underbringelse og forplejning er forberedt. På formødet skal der drøftes spørgsmål til ministeren.

Fra Søværnet deltager 2 talsmænd fra Flådestation København, 1 fra Flådestation Frederikshavn, 1 fra Flådestation Korsør, 1 fra Langelands Marinedistrikt og 1 fra Sundets Marinedistrikt, 2 talsmænd fra Søværnets Eksercerskole og 1 fra hver eskadre. Desuden deltager 3 medlemmer af de faste talsmandsudvalg.

Ved ministerens møde med talsmændene vil Forsvarsstaben og værnstabene være repræsenteret ved en officer. Blandt de emner, der skal behandles på møderne, er brevskolen, samtidsorientering, samarbejds-kursus for alle, vagtproblemer i Flyvevåbnet og Søværnet, cafeteria-ordningen, rejseordningen og ferieproblemer.

(MST)

Indland kort

16 sergenter, der har ansøgt om uddannelse til officerer af A-linien, er blevet optaget som kadetter på Søværnets Officersskole fra den 23. oktober. De fordeler sig med 9 til taktisk linie og 7 til administrativ linie.

Søværnet har modtaget et norsk tilbud om uddannelse af en dansk elev på undervandsbådschefskursus i perioden januar-juni næste år.

Chefen for Søværnet vil søge at imødekomme et ønske fra Hærens

Ingeniør- og ABC-skole om at få endnu en officer af A-linien fra Søværnet til den fællesværns ABC-afdeling. Det påregnes, at en officer her til kan frigøres ca. 1.april.

Forsvarsministeren har anmodet Finansudvalget om 3,4 mil. kr. til anskaffelse af to hjemmeværnsskuttere. Ministeren siger, at størstedelen af Marinehjemmeværnets fartøjer er betydeligt ældre end de 25 år, som anses for at være den øverste grænse for erstatningsbyggeri.

Chefen for Søværnet har bemyndiget Søværnets Idrætskomité til at indføre en idrætslederpris og godkendt, at den nuværende Søværnets idrætspræmie udgår. Idrætslederprisen kan uddeles en gang om året til en idrætsleder, der har ydet en særlig indsats for idrætten i Søværnet.

Inspektionskutteren MALLEMUKKEN har afløst inspektionskutteren TEISTEN i inspektionstjenesten i Diskobugt-området. Kutteren har anløbet Mamorilik, hvor der snart skal iværksættes brydning af malm.

Udland kort

Inden længe vil USA sætte endnu tre atomdrevne orlogsskibe i drift, nemlig fregatterne CALIFORNIA og SOUTH CAROLINA samt hangarskibet NIMITZ. Dermed råder flåden over 7 atomdrevne overfladeskibe.

En ny sovjetisk flyvebåd TAJFUN, har under prøvesejladser i Østersøen opnået en gennemsnitsfart på 83,5 km i timen. Båden har automatisk stilbare undervandsplaner, der kan sænkes meget dybt, hvilket bevirker stor stabilitet selv i svær sø.

I Sverige arbejder Forsvarsstaben med nye regler for militære omgangsformer og disciplin. Det nedsatte udvalg har anmodet om - og fået - de danske regler på området til gennemsyn og overvejelse.

Pentagon oplyser, at den sovjetiske flåde har indledt prøveflyvninger med nye typer jetfly, der kan starte og lande vertikalt. Hidtil har kun Flyvevåbnet gjort forsøg med sådanne typer.

Det norske Veritas skal i samarbejde med det tekniske forskningsråd udarbejde et forprojekt til en ny type undervandsbåd, der bl.a.

skal bruges på kontinentalsoklen. Det skal først og fremmest undersøges, om ubåden kan bygges i Norge.

En ubåd specielt bygget til indsamling af værdifulde koraller ved Sardinien er blevet søsat i Lybæk. Båden er den 7. i en serie. Den cylindriske krop er af stål og båden kan gå ned til 300 m dybde. Der er plads til 3 mand om bord.

Sovjetunionens 18. ekspedition til Antarktis sejler fra Leningrad i næste måned. Der skal bemannes 6 stationer på Sydpolarlandet, bl.a. Vostok 1400 km fra den geomagnetiske sydpol. Her er målt jordens laveste temperatur - 83,3 grader under nulpunktet.

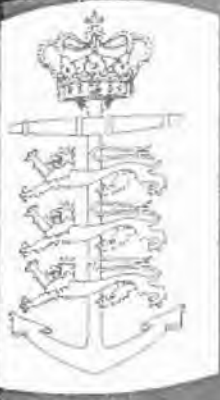
Admiral Thore Horve blev hjertelig hyldet, da han trak sig tilbage som formand for Norges Krigsseilerforbund. Horve har mere end nogen anden kæmpet for krigssejlernes sag. Han blev udnævnt til æresformand.

Det vesttyske forbundsværn får sit eget universitet i Hamburg, der skal uddanne unge, som allerede er i forsvaret. Baggrunden er, at de vesttyske universiteter er så overfyldte, at uddannelsen er utilfredsstillende for de krav, forsvaret stiller til sine officerer.

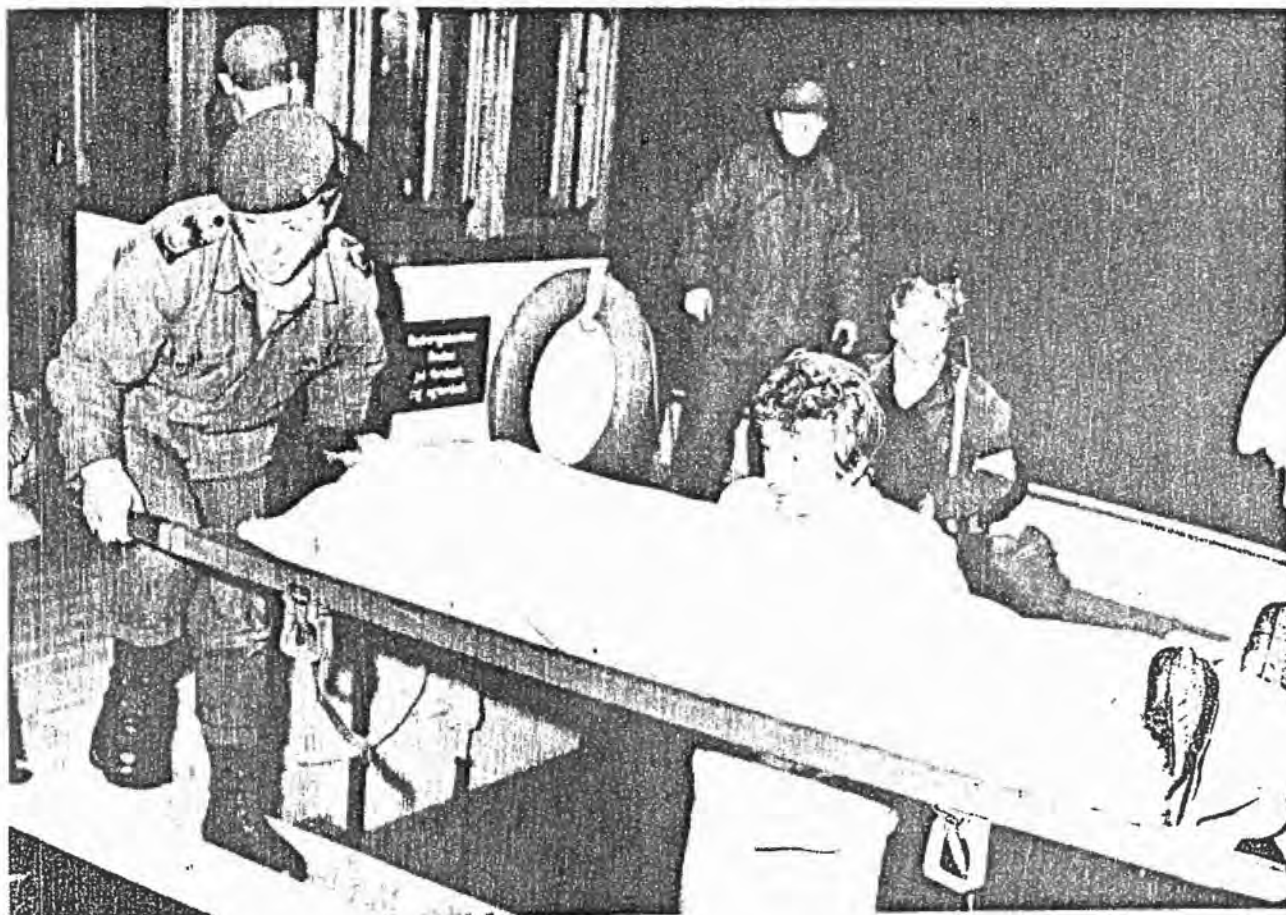
Chefen for den græske flåde, viceadmiral C.Margaritis, har besøgt Royal Navy efter indbydelse fra Admiralitetet. Han besøgte forsvarsministeriet og flådestationen i Portsmouth og var på sejlads med en Hovercraft.

De svenske tjenestemandsgeselskaber er blevet enige om en tryghedsaftale for statsansatte. Organisationerne kræver nu garantier for de ca. 6.000 medarbejdere i forsvaret, der kan blive berørt af nedskæringerne i forsvaret.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Katastrofeøvelse på Holmen . . .

Den 25. oktober afholdt Flådestation København for første gang en alarmerings- og katastrofeøvelse hvori der deltog personel fra Flådestationen, Marinehjemmeværnsflotille 322, 330, Kvindeligt Marinekorps 3. kompagni samt Rigshospitalets Katastrofekorps, i alt ca. 200 personer. Oplægget til øvelsen var, at man forudsatte at passagerskibet fra Oslo havde haft en kollision med Statsbanernes rutebåd fra Malmø på en position mellem København og Middelgrunden. Det blev opgivet, at der var et stort antal sårede og omkomne samt en del forkomne, idet mange var sprunget over bord i panik.

Ved et uheld var nyheden sluppet ud i Radioavisen og TV-avisen hvilket havde bevirket, at tilkørselsvejene til Langelinie var blokeret af tililende københavnere og deres biler, så politiet ikke var i stand til at skaffe de mange ambulancer igennem til de respektive hospitaler. Det blev derfor besluttet at omdirigere fartøjerne med de sårede og omkomne til Holmen.

Ud fra dette oplæg blev øvelsesplanen sat i værk samtidig med, at Hjemmeværnsflotillerne blev alarmeret og Rigshospitalets Katastrofe-korps blev tilkaldt for hurtig oprettelse af et sorteringssted, hvortil Planbygningen blev valgt. Sjællandske Telegrafregiment havde villigt stillet 60 menige til rådighed som ofre, disse blev samlet på Lynetten, hvor sminkningen foregik.

Cirka 45 min. efter alarmen var gået, begyndte de første hjemmevernsskuttere at indbringe sårede til kasernehavnen, hvor Marinehjemmevernets kamppatruljer suppleret med medlemmer fra Kvindeligt Marinekorps var klar med bårer for at bringe de sårede til Planbygningen, hvor mandskabet fra Rigshospitalet og kasernens sygeafdeling var klar til at yde første hjælp og sortere de ankomne for fordeling til civile hospitaler.

Under øvelsen viste det sig klart, at det var muligt at få alle disse mange forskellige institutioner til at arbejde sammen under en fælles ledelse. Flådestationens umiddelbare udbytte af øvelsen må siges at være, at det er muligt at klare en sådan situation, men at der også er forskellige organisationsmæssige forhold der bør ajourføres før Flådestationen i enhver henseende er i stand til at klare katastrofer af et så stort omfang. (FLS KBH)

Tordenskiold-prisen uddelt

Den af Selskabet "Danske Tordenskiold Venner" nyindstiftede Tordenskiold-pris blev den 28. oktober på Tordenskiolds fødselsdag uddelt ved en højtidelighed i Nyholms Hovedvagt.

Her motiverede selskabets formand, direktør E.Friisager, baggrunden for prisens indstiftelse. Man havde - i en tid, som på mange måder var problemfyldt for Søværnet - ønsket at skabe en opmuntring og belønning for unge officerer som gjorde en påskønnelsesværdig indsats i overensstemmelse med prisens fundats.

Chefen for Søværnet foretog på grundlag af en i Marinestaben udformet indstilling overrækkelse af prisen. Denne tildeltes kaptajnløjtnant P.L.Nielsen ved Søværnets Flyvetjeneste. Kaptajnløjtnanten gennemførte i efteråret 1971 som leder af helikoptergruppe INGOLF 2 vanskelige og risikofyldte redningsoperationer, hvorved 3 tilskadekomne deltagere i en fransk bjergbestigningsekspedition blev undsat på fjeldet Apostelens Tømmelfinger i Lindenau-fjorden i Sydgrønland og senere bragt om bord i inspektionsskibet.

Forinden prisuddelingen blev der nedlagt krans på Tordenskiolds sakofag i Holmens Kirke. (MST)

HERLUF TROLLES assistance til færgeren KØBENHAVN

Den 18. oktober kl.0245 blev fregatten HERLUF TROLLE over Skagen Radio anmodet om at gå til assistance for færgeren KØBENHAVN, der med 270 passagerer om bord havde fået motorstop 8 sml. nord for Skagen.

HERLUF TROLLE lå på dette tidspunkt til ankers på 1 times varsel 1 sml. SE for Skagen havn. Der var stormvarsel for Skagerak, og det blæste N 7-8. Kl.0335 var HERLUF TROLLE let og stod nord over.

Det var hensigten at give KØBENHAVN en slæbetrosse over ved at lade en flydetrosse fastgjort til en klodsbøje gå op langs havaristens læ side.

KØBENHAVN mente imidlertid ikke, den kunne få trossen om bord på denne måde, bl.a. på grund af det høje fribord. Det aftaltes derfor, at KØBENHAVN skulle stikke en forhaler med en lysbøje ud på den luv side.

Kl. 0438 var HERLUF TROLLE tværs af havaristen på position 4,2 sml. nord for GRENEN, og det lykkedes hurtigt at få bjærgemærset med forhaleren om bord. Desværre brast linen hurtigt efter under indhalingen. HERLUF TROLLE gik derefter rundt for at søge forbindelse etableret ved hjælp af KØBENHAVN's flydetrosse, hvis fri tamp uden afmærkninger lå ca. 150 m til luv af KØBENHAVN. På grund af vejret tog denne manøvre nogen tid, og da det lykkedes at få trossen om bord, sprang den efter 10-15 min. forløb under forsøg på at få en kraftigere slæbetrosse overført til KØBENHAVN.

Forbindelsen blev derefter påny etableret ved gunlinie ca. 10 min. senere. I mellemtiden var GARM nået frem, og havaristen var efterhånden så tæt på revet, at der måtte ankres. Samtidig måtte HERLUF TROLLE for ikke at gå på grund bjærge sit grej og stå til søs.

(HRTR).

143 har bestået radiotelegrafist-prøver

Der har fornylig været afholdt offentlig prøve for erhvervelse af radiotelegrafistcertifikat ved Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus.

Det var 21. gang denne prøve blev afholdt ved skolen. I løbet af disse 21 gange har der været indstillet i alt 195 elever til erhvervelse af certifikat. 25 har bestået med I kl. certifikat og 104 med II kl. certifikat. 48 bestod ikke i første omgang, men havde ret til omprøve. 14 har senere bestået denne omprøve således, at det samlede resultat bliver, at i alt 143 har fået certifikat. Dette giver en "dumpeprocent" på 26 - en alt for høj procent, især når der sammenlignes med øvrige KS(T)-linier, men set i forhold til de resultater, der opnåes ved navigationsskolernes radioafdelinger, ganske pænt.

Til den nu afsluttede prøve var indstillet 5 radiokonstabler fra Søværnet (hold 4/70), 5 overkonstabler fra Flyvevåbnet og 1 civil. Alle bestod prøven - 3 med I kl. certifikat (skal kunne modtage og afsende morse med 125 bogstaver/tegn pr.minut) og 8 med II kl. certifikat (skal kunne modtage og afsende morse med 100 bogstaver/tegn pr.minut).

På grund af uforudset afgang skulle Flyvevåbnet have suppleret an-

tallet af flyvetelegrafister, hvor offentligt radiotelegrafistcertifikat er krævet, og da Flyvevåbnet er ophørt med at uddanne radiotelegrafister, var det naturligt at anmode Søværnet herom, idet dette tidligere har bistået med sådan uddannelse. Søværnets Taktikskoles Signalkursus arrangerede derfor et 6 måneders certifikatkursus (H 26), som påbegyndtes medio marts 1972 således, at certifikatprøve kunne afholdes samtidig med hold 4/70.

Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus er indstillet på at fortsætte disse 6 måneders certifikatkurser og udvide adgangen til efter behov også at omfatte personel fra Hæren og evt. andre stats-tjenester.

Den civile elev havde tidligere været radiokonstabel (fra hold 1/70), men gennemførte ikke sin uddannelse, idet han - efter et alvorligt færdselsuheld på Margretheholm i august 1971 - blev erklæret for tjenstudygtig. Efter langvarige hospitalsophold viste det sig heldigvis, at han ville blive i stand til at kunne færdes uhæmmet. Den pågældende ville gerne være radiotelegrafist, men kunne ikke optages på et igangværende radiotelegrafisthold på en navigationsskole således, at han dels udnyttede det allerede lærte, dels ville kunne gennemføre uddannelsen indenfor de økonomiske rammer (et halvt års skolepenge og ophold), som revalideringen ville yde ham. Chefen for Søværnet tillod derfor - under henvisning til den pågældendes fine bedømmelser som konstabel - at han fulgte det certifikatkursus, som af skolen blev arrangeret for overkonstabler fra Flyvevåbnet. Han fik herved mulighed for at fuldføre sin uddannelse.

Hold RA 4/70 var det sidste hold, der gennemgik en faguddannelse bestående af en 18 måneders uddannelse, der sigtede mod erhvervelse af offentlig radiotelegrafistcertifikat samt i umiddelbar fortsættelse heraf en 3 måneders uddannelse i NATO-kommunikation, altså i alt 21 måneders uddannelse forud for de 36 måneders nyttetjeneste som radiooperatører i Søværnet.

Erfaring har vist, at dette uddannelsesforløb var uheldigt, dels på grund af en for lang og enerverende faguddannelse, og dels på grund af en tiltagende tendens til, at personellet søgte ophævelse af kontrakten for at udnytte det erhvervede radiotelegrafistcertifikat udenfor Søværnet i stedet for at opfylde den indgåede kontrakts pligt om 36 måneders nyttetjeneste.

Skolen foreslog derfor en ny uddannelsesplan for radiokonstabler, som Chefen for Søværnet har tiltrådt, idet den dels tilgodeser de krav, Søværnet må stille til en radiooperatør, dels giver personellet valg-

frihed med hensyn til civiluddannelse på et tidspunkt af tjenesteperioden, hvor de er ældre, mere modne og selv har haft lejlighed til at danne sig et skøn over de muligheder for fremtiden, som et radiotelegrafistcertifikat kan byde.

Den nuværende uddannelsesplan for radiokonstabler består af en 12 måneders faguddannelse som radiooperatør i Søværnet. Efter 36 måneders nyttetjeneste kan der vælges mellem: 1) at frekventere et 6 måneders certifikatkursus (H 26) på Kommunikationskursus. Det er tilrettelagt således, at eleverne kan indstilles til erhvervelse af certifikat som radiotelegrafist - eller 2) en anden civiluddannelse efter eget ønske i henhold til de almindelige regler for tildeling af civiluddannelse.

Ud over prøven for radiotelegrafister blev der holdt offentlig prøve for erhvervelse af certifikat som radiotelefonist. Dette er noget nyt ved Taktikskolen. Til prøven blev indstillet 3 radiokorporaler der alle bestod. De pågældende forventer at søge hyre på fiskekuttere eller coasters efter hjemsendelsen. Alle 3 havde gennemgået det krævede pensum - bestående af offentlig radiotelefonreglement, engelsk og apparatbetjening - som fritidsundervisning. (SIS)

En FYLLA-tradition indstiftet

Under overskriften "Sammenhold i en brydningstid" bragte Søværnsorientering i 1970 en omtale af en fest, som besætningen på inspektions-skibet FYLLA havde holdt i Svendborg på årsdagen for hjemsendelsen. I fjor blev successen gentaget på Tylstrup kro i Vendsyssel, og den 21. oktober samledes besætningen for tredje gang på Blommenslyst kro på Fyn.

De feststemte deltagere, som strømmede til fra alle egne af landet, omfattede på samme måde som tidligere år repræsentanter for næsten alle kategorier både i og uden for Søværnet. De fleste mødte op med damer, og det bør nævnes, at den daværende næstkommanderende med hustru var kommet helt fra Norge for at være til stede ved denne lejlighed.

Der afsendtes en telegrafisk hilsen til FYLLA med ønsket om godt togt, og festen sluttede med, at man samlede ind til sikring af det økonomiske grundlag for at kunne samles igen til næste år.

(PL)

Indland kort

6.Fregatdivision inspiceres af Søværnets Våbeninspektør den 10. november og minelæggeren LANGE LAND den 14. november. Inspektionsskibet INGOLF inspiceres af Søværnets Teknikinspektør den 15. november, og Chefen for Søværnet inspicerer minelæggeren SJÆLLAND den 20.november.

Flådestation Københavns Samvirkeudvalg er positiv stemt for indførelse af flexibel arbejdstid. Man har valgt at sende spørgsmålet til stemningsundersøgelse hos samtlige medarbejdere.

Depotskibet HENRIK GERNER samt undervandsbådene SPRINGEREN og NORDKAPEREN har været på det årlige besøg i Karlskrona, hvor besætningerne holdt udslusningsøvelse i dykkertanken. Desuden drøftede man det fortsatte dansk-svenske samarbejde på bjærgningsområdet.

Orlogskutteren BARSØ opbragte den 25.oktober en vesttysk rejekutter, der fiskede $6\frac{1}{2}$ sømil inden for dansk område ved Rømø. Ved retten i Tønder fik skipperen en bøde på 6.000 kr. og måtte betale konfiskationsværdien af redskaberne med 4.000 kr.

Operationsofficerskursus 1972-73 er netop gået igang og varer til 1.april. Undervisningen foregår hovedsageligt ved brug af uddannelsesfaciliteter i København og Frederikshavn.

Udland kort

Det nye amerikanske hangarskib NIMITZ kan sejle uafbrudt i 13 år uden at indtage nyt atom brændstof. Det svarer til ti mill. tønder olie og betyder, at der er plads til dobbelt så meget flybrændstof til de 100 fly som ellers normalt på hangarskibe. Der er også plads til halvanden gang så meget ammunition.

Skibseksperter i Leningrad har fremstillet en beskyttelsesmaling, der er alle tidligere kendte former overlegen. Malingen er med succes blevet gennemprøvet på skibe i 15 graders kulde i Barentshavet.

250 norske kystkommuner vil nu blive inddraget i beredskabet mod olieforurening, men det vil dog tage nogen tid før samarbejdet bliver effektivt. Derimod ventes hovedsædet for oliebekæmpelsen i Horten at være fuldt udstyret og operationsklar inden årets udgang.

De vesttyske kystregioner er med statsstøtte gået igang med at uddybe floderne Elben og Wesers udløb. Inden 1975 skal Elbens hovedløb været på 13,5 m dybde, et kæmpearbejde, der vil koste 180 mill. D-mark.

Den sovjetiske isflagestation, Nordpol-21, der blev oprettet i foråret i pakisen nordøst for Wrangel-søen, har nu tilbagelagt over 1.000 km i polarhavet. Også Nordpol-19 fortsætter driften på fjerde år. Den kæmpemæssige isflage, den ligger på, er stadig intakt.

Det ventes, at det svenske forsvar i de næste 10 år skal mindskes med 5.000 medarbejdere. Nedskæringen af de bebudede 2.500 ansatte er forlængst igang, og når dette tal er nået, kommer der en lignende nedskæring over en femårs-periode.

Det finske forsvarsbudget er stort set det samme som i fjor. Velfærdstjenesten har dog fået større plads, bl.a. til opbygningen af socialrådgivningskontor for alt personel. Luftforsvaret har fået prioritet til udvikling af et nyt radar-overvågelsessystem.

Den norske regering har opløst "Reguleringsrådet for Sjøforsvaret", der skulle vurdere og udarbejde forslag af grundlæggende betydning for flådens generelle opgaver. Det spillede en stor rolle ved udformningen af "Flåteplanen af 1960", og har siden udtalt sig om sjøforsvarets organisation.

I de sidste par år har Frankrig, Vesttyskland, Grækenland, Tyrkiet, Kina og Danmark nedsat tjenestetiden i forsvaret. Kina har den største nedsættelse fra 48-72 måneder til 24-48 måneder. Schweiz har i øvrigt den korteste tjenestetid med 4 måneder, men hertil kommer 12 repetitionsøvelser på i alt 7 måneders varighed.

Flådens mærkedage

Den 1. november 1932 blev den ifølge søværnsloven af 1932 oprettede kystdefension etableret. Chefen, kommandør Emanuel Briand de Crévecœur, overtog på Søværnets vegne atter søforterne fra Hæren.

Den 6. november 1752 blev anlagt af en galej-havn ved Nivå besluttet efter kongelig resolution. Kommandørkaptajn Wegersløff var den første chef. Denne udflytning varede kort, idet galej-havnen blev nedlagt 15 år senere.

Thostrup